

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

Vol. 15

జెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మార్చి నెల 12-వ తేది సోమవారము

No. 288

సంపుటము ౧౫

శ్రీ ప్రభవనామనందనపుర ఫాల్గుణమాస బహుళ షష్ఠి.

నంచిక ౨౮౮

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
జ్యోతిర్మతావ్రతములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బావును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
బొట్ట బోగొట్టును, చెయికుల క్షేదించును,
బావుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పరిచభావ చీటి చూచి కొనిత
కొనవలయు గలదిగదా.
చక్కని కబ్బిలో వహి సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బక 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
ఆమృతాంజనం డిస్కో
6, 7 రంబు కెట్టిపేటి, మృదాల
జీర్
249, శ్రీరంగం, భాద్ర, బొంబాయి.

శ్రీ ప్రభవనామనందనపుర ఫాల్గుణమాస బహుళ షష్ఠి

ఆల్ ఇండియా మ్యూచుయల్ యైడ్ అండు పూర్ హౌసెస్
అసోసియేషన్, లిమిటెడ్, మైసూరు.

దర్శనదేవతా విమోచనశాస్త్రకర్తరుపబడినది

1927 వ.ల మైసూరు కంపీనీల రెన్యూవల్ ఆఫ్ టెనెన్సీల సందర్భమున ఆల్ ఇండియన్ మైసూరు పట్టణమునందు
స్థాపితమై, భీమసాదకు, అన్నపూర్ణియములు చేపట్టుటకు, విక్రయము, విక్రయములు మొదలైనవారలకు సహాయమునర్పింపుటకు,
ధర్మశాలలు, శాగములతోగలిన పనులు మొదలగువాటికి తోడ్పడెదమనెడి ధర్మవైద్యశాలను ఇండియా బర్మా సిలోను
లోని ముఖ్యపట్టణము లన్నింటియందును, ఏర్పాటు గావించుటకు ఉద్దేశించబడినది.

పై ఉద్దేశముల నిరవేరటకు ఆల్ ఇండియన్ మైసూరు పట్టణమునందు ఏర్పడిన ప్రకారము వడ్డీలెక్కింపగా
గాని, తక్కువ 1 కి రు 1/- చొప్పున 50 నెలలలో గాని, చెల్లించవలెను. అలా చెల్లించినవారలు, రు 50/- మొదలు
రు 10,000/- వరకు తమ స్వంత సెక్యూరిటీలమీద పంజత్వము, డ్రాయింగునందు ఏర్పడిన ప్రకారము వడ్డీలెక్కింపగా
అప్పుడు తీసుకొనినవి. కంపెనీయొక్క లాభములో అందరూ భాగస్వామి లయ్యెదరు.

కంపెనీచే వసూలుచేయబడిన, మొత్తము, గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలమీద డిపాజిట్టుచేయబడినది. అందుమీద
వడ్డీ వడ్డీమీద నీ ధర్మశాలలకు ఖర్చులు, అప్పులు లాభము లిచ్చుట, జరుగవలెను.

అప్పటివచ్చుటకు మొదటి డ్రాయింగు. 1928 సం॥ మార్చి 31 వ తేదిన జరుపబడును

కావలెను

ఇండియా, బర్మా సిలోన్ యందంతటను ప్రతితాలూకాలోను అనుభవకాలైన విశేషము కావలెను. రు 1 కి
రు 50/- జీతం, మరియు కమిషన్ అఫీసు అలెక్స్ యొక్కవలెను. ఉద్యోగములు సిగ్గుమైనవి పొందవలెను పాక్షిక
గలవి కెన్వేషన్ నియంత్రణన. తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లయందును వారు, రు 250/- సెక్యూరిటీ యొగలవలెను,
దరఖాస్తులు పంపవలెను. సెక్యూరిటీ వెంటనే రు 100/- ను మిగతా రు 150/- లు 6 నెలల వాయిదావొప్పునకు యివ్వ
వలెను. తదితర వివరములకు, (హౌస్ పెక్టర్) నిమిత్తం, తమ అనుభవముల విపులముగా వ్రాయుచు యీ క్రింద నడచారించిన
వారలకు 1. అనాప్టాపుతో వ్రాయవలెను.

MR. C.G.ALEXANDER WRIGHT, Chief agent | MR. M.L. NAGANNAH, Chief Organizer,
ANAKAVALLI, VIZAGAPATAM DT. | MYSORE.

శ్రీ ప్రభవనామనందనపుర ఫాల్గుణమాస బహుళ షష్ఠి

శృంగారకాళిదాసుకథలు

శృంగార కాళిదాసుని శృంగార కథలు

శృంగార సంభాషణములు, శృంగార సమస్యలు, శృంగార చమత్కారములందు శృంగారముగ
వర్ణించబడినవి. వెల తపాలాఖర్చులతో రు. 1-6-0

4565

జి. ఎస్. శాస్త్రి అండు కో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు,

WANTED.

4576

Candidates for Telegraph and Station Mas-
ter's Courses, and Electropathy. Reduced fee
Railway Fare Paid Boarding arrangements.
Apply for Prespectus and Application Form
enclosing two As. Stamp.—Presidency Tele-
graph College, Royapettah, MADRAS.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రత్నావళి రు. 2, భన్మ ప్రకాశిక రు. 1,
(2048) చాక్లెట్ శ్రీరామ కృష్ణమూర్తి, బెంగళ

Best Fountain Pens & Watches.

బ్లాక్ బర్డ్ రు. 3-4-0, హార్ట్ లెజర్ రు. 2-5,
డిబ్బా చూట్టు 2-18-0, స్వాగ్ రు. 6, వాటర్ మాస్క్
విడియల్ రు. 7, హాట్ రు. 7-8-0, స్విస్ క్లక్
రు. 0-12-0, డిబ్బా మంజీరి గడియారము రు. 5-8-0.
LAKSHMI TRADING Co., P.B. 192 G.T. Madras

సంస్కృతము-హిందీ.

శ్లోకము, పంచాంగగణితము, ఉత్తరప్రతి
త్తరములద్వారా శిష్యులకు నెలవరూ. 8.
అమృతవిద్యాలయము, వినుకూరు, కృష్ణా.

నరపటుత్వముకు పూర్వ!

అన్ని శాస్త్రములు, పక్షి శాస్త్రము, పిల్లలు, మార్పు,
వస్తువలన, అలసత్వములకు

ఏజీ, ఏ రున్ టానిక్ లు రూ 1.

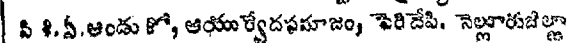
డాక్టరు యాయివరం అగ స్వేచ్ఛరభావు,
4448-2 వాడల్లు (బెంగళురు)

వ్రకటన

శ్రీ మత్స్యల శాస్త్రమును చూపాడెను శ్రీకృష్ణుని
లకాశ్రమముగా శ్రీకృష్ణుని తనముచేయుచు, అందరి
కన్నములవేయ నుచున్నది. శిష్యులకు నెలవరూ. 8.
అమృతవిద్యాలయము, వినుకూరు, కృష్ణా.
1286 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రత్నావళి ముద్రా

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings
CALCUTTA

10 : 12

1-4-0. ఆకెళ్ల పెంకటమ్మ,
గోపాలపురం, కొత్తపేటజిల్లా, గోదావరిజిల్లా,

నరసింగళిశాస్త్రమును శికునశాస్త్రము

ఈ యనుద్రిత శాశ్వతగ్రంథము కొన్ని సవర్ణకముల కి-నట న కు లభించినది. కాని కాణాంకరములచే దీని నాంధ్రలోకమునకు వెల్లడిచేయుటకు వీలు చిక్కినదిగాదు. దీనిని విచారింపఁగలిగి తిప్పన. గద్యయందు తాను సిద్ధాంతిని చెప్పికొనియు డుటచే జ్యోతిశాస్త్రమును ప్రకటించుటలు తెలియుచున్నది. తన విషయమై యీ కవి యీ విధముగా చెప్పికొని యున్నాడు.

కల|| అంబామాత్యతనూజాడ |

నంది కివరసుతుడ తిప్పనాత్యంధక |

కంభిని ధర్మవివేకుడ |

శి.భన కతిభక్తక మతియు నూరిస్తుతుడక ||

ఈ పద్యములను యీ కవి అంబామాత్యుని పుత్రుడని యు, పేరు తిప్పన ర్యడనియు శివభక్తుడనియు తెలియుచున్నది. ఇంతకంటె యీ కవివిషయమై తెలుసుకొనుట కెట్టి యాధారములు యీ గ్రంథమునందు లేవు.

ఇందు రాజపదతి, సంధానపదతి, ప్రయాణపదతి, వివాహపదతి, గృహపదతి, చోరపదతి, నిలకడచింతపదతి, సంధానపదతి, వర్ణపదతి, భాగ్యపదతి, విజయపదతి యని పదునొకండు పదములమీద 117 కందపద్యములతో శికునము చెప్పబడినది. కవితాశైలి సరళముగను భాష సులభగ్రాహ్యముగాను నున్నది. విశేషముగా వ్యావహారిక పదములను వాడియున్నాడు. అచ్చటచ్చట గంభీరములను సంధివిషయములుగలవు. గ్రంథస్థ విషయములు వ్యభాషింపబడుచున్నవి. మధ్యపక్ష కొన్ని పద్యముల నిచట నుదాహరించుచున్నాడను.

కల|| ఇల కిత డొడమండనని |

సలలిత మగ్నించియూచి పరగునదా |

సలపల నుదురును కిమి ను |

ఎలనొప్పుగ నంటె నేని వగుధీకుండగక |

1

కల|| ఎడమకాలంటు చుండిన |

వడిఁ దప్పుకు కాశ్యపాని వచ్చుట స్థిరమా |

విడువక వలకా లంటిన |

తడవన నా సంధియందు తథ్యం బరయక |

2

కల|| కట్టెయొక బుడకయు విరిచిన

నెట్లనఁ దారాని కరుగ నెయ్యముతోడక |

గట్టికఁ బయనము లేదని |

కట్టిరి శికునంబు దాన కన్యం బరయక |

3

కల|| కన్యకను చూచునప్పుడు |

చెన్నుక తన యురము మెడయ కిరమును మట్టక |

సన్నుతి కన్యక తన కగు |

బచ్చుగ నాసను ముట్టిన పొత్తెక్కువెనక |

4

కల|| చున్నను నుడుగును ముట్టినఁ |

తెన్నుగ సతి పుట్టునందు చెప్పము శికునమ్ |

సన్నుతి దనవలచేతను |

పన్నుగఁ దా ముట్టె నేని బడయును పురుషుక |

5

కం పులవట్టినఁ డలవందిన |

గలకులమాచినను మతియు గేవలమనఁదా |

శేలవ్రాయుచున్న నప్పుడె |

ఖలుడగు నామ్రుచ్చు సిక్కు కడుఁజోద్యమిలక |

6

ఈ గ్రంథమును అమృతేయించ దలచినాడను. భాషాభిమానులు యీ గ్రంథ విషయమున తమ కెక్కువ తెలిసి యుండిన తెలుపగలరి ప్రార్థించుచున్నాడను. పాఠకులలో నెవరివద్దైన ఈ గ్రంథప్రతియున్న నాకు పంపినయెడల దీనితో సరిమాచి అమృతేయించిర పిమ్మట నొక యచ్చుపుస్తకముతో తమ ప్రతిని పంపుకొనెద నని విన్నవించుకొనుచున్నాను.

సండిత మలికిరెడ్డి వేంకటరెడ్డి,

సోపం, కర్నూలుజిల్లా.

బీబీ బింద్ - సీరె పోయిన వీర్యమున గట్టిపరకుటకు లోకప్రసిద్ధి జేపినది. స్వస్థముగాని మాత్రముతోగాని వీర్యము స్థిరత మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమున, నపుంసకత్వమున లొంగించి యావన మొసంగును. ఎంతటివీర్యముని కయినను రేచుగంటలలో నరములకు జలకు నిచ్చి సుసారకమును అనుభవించునట్లు చేసే పంతున వంతులగు జేయును. ఈ తీరములు తమవ్యయముగా నుంచుదును. 20 మాత్రల నీ! 1-కి 2-0-0. పి.వి. చార్లీ వేరు

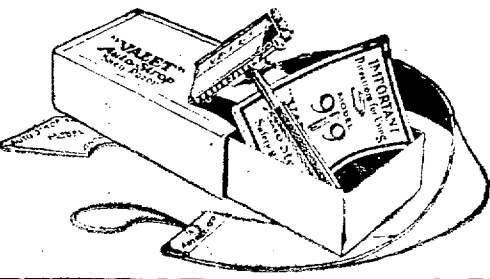
ఆర్యవైద్యాశ్రమం,

1159-1127 3, బైరాగిమఠం వీధి, మధరాసు

వేలట్ ఆటో స్ట్రాప్ తో సునాయాసముగాను, శుభ్రముగాను, మితవ్యయముతోను తొరముచేసుకొనవచ్చును. స్ట్రాపింగు యంత్రముతో నమర్చబడినది. 2

"VALET"
Auto Strip
Safety Razor
"ఒక్క టియే."

వర్తకులందరియొద్దను దొరుకును.

నెం. 99 సెట్ నందు, వేలట్ రేజర్, బ్లేడ్ స్ట్రాప్ మొదలగు ముఖ్యవికరములన్నియు అనుర్పబడినవి.

వెల 1కి రు. 2-12-0

మద్రాసు రాష్ట్ర పోస్టు బంట్రోతుల మహాసభ

అధ్యక్షకోవన్యాస సంగ్రహము

10-8-28 లేడి శనివారమున మద్రాసు పేట మైన్ గూలవద్ద జరిగిన 8 వ మద్రాసు రాష్ట్ర పోస్టు బంట్రోతుల మహాసభ కన్యకుత వహించిన గొ|| డా|| యు. రామరావుగారి యుపన్యాసమునందీక్షాక్రిందివిషయములు సంగ్రహింపబడినవి.

ప్రేమకొన్ని పెద్దలపథలో నేనొక సభ్యుడనయ్యి న్నను గవర్న మెంటు బడ్జెట్టుగూర్చి నా యభిప్రాయము సభలో చిలుపుటకు మాత్రమే నాకధికారముకలదుగాని మీ కాఖయన పోస్టు బడిపార్టు మెంటునకు యెక్కువ ఖచ్చనకు వోలు జేయుటకు నాకు హక్కులేదు.

మీ సంఘముయొక్క దినదినాభివృద్ధి తృప్తికరముగానే యున్నది. పోస్టులు కాఖయనలి క్రిందియుద్వ్యసనలలో నొక్కరినిగూడ విడువక మీ సంఘములో జేర్చవలయును. మీ సంఘమును ప్రేమియూనియను చట్టముక్రింద రిజిస్టరు చేయించుకొనెదను.

మీరు పెక్కుకష్టముతో బాధపడుచున్నారని నేనెరుగుదును. పోస్టులుకాఖయొక్క యభివృద్ధి మీమీదనేయెక్కువగా నాధారపడియున్నది. అయినప్పటికిని ప్రభుత్వమువారి ఉన్నతోద్వ్యసనలకే యొప్పున శూక్రముల నొసరుచున్నారని కాని మీ విషయముగూర్చి తగినంత శ్రద్ధ జూపరున్నారని.

మీరు కోరికొక్కట అతివ్యవహారే యయియున్నను ప్రభుత్వమువారు వానిని పూర్తిగా నిడ్రేక్కజేసారు. గతి సంస్థియై ఆసున్న సభలో మీవిషయముగూర్చి తీవ్ర ముచ్చు జరిగి యుండెను. లిస్టింగ్ ముగా మీ జేతనములు 1928 సం|| మే నెల నుండి ఆభివృద్ధి చేయబడెనున్నవి. ఆయినప్పటికిని యిది మిమ్ములను పూర్తిగా సంశ్లేషింపజాలవు. కాని యెంతవచ్చిన అంతమాకే ఎంతో ఒకడుచు యింక నెక్కువకొరకు పోరాడుచుండవలెను. మీలో నైకవత్సయుగలిగియుండి కావసరమగు మార్గముల మూలమున మీ రాందోశం సలపుచుండినచో మీ కోర్కెలన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు క్రమక్రమముగా నిడ్రేక్కదరని నేను నమ్ముచున్నాను.

వమ్మగట్టుటకు మీ రెక్కడను ప్రయత్నించవలదు మీ విషయముగో వమ్మెను వ్యవహారమును మరింత చెడగొట్టుచుగాని మీ శ్రమముగూడ లాభించవు. మీరు కావసరమగు మార్గములో నడచునంతకాలము నేను మీకుత్తున నిలువబడి యుండటకు సిద్ధముగానున్నాను.

భరతపురపు సంస్థానము

సంస్థానమున పరిగా పాలించుటలేనినియు నెబ్బురు దుబారాగా ఖర్చుచేయుచున్నారనియు భరతపురపు సంస్థానాధీశ్వరునిపై ఆరోపణలు గావించి వ్యవహారమునంతను విచారిం చుటకు ఒక కమిషనును నియమించెదననియు, విచారణ ముగి యువరకు భరతపురపు సంస్థానాధీశ్వరుడు తనంతటరానే రాజ్యమును త్యజించుటలే ననియు ఇంతిమాప్రభుత్వమువారు నిర్ణయము జేయుచున్నారట. అందు రాజ్యమును వ్యవహారము విచారణమున గోచరించుచున్నదిగాక, అప్పుడూచే చేయవలసి యిట్లు చెప్పియున్నారట. కాని సంస్థానాధీశ్వరుడు ఆప్రకారము రాజ్యమును విడుదలచేసి విరోధమును జూపుచు విచారణ సంఘమున కెట్టి అంతిరాయములు గావించ వలెననని రట. కాని ఆపంగతులు ఇంతిమా ప్రభుత్వమువారికి వచ్చు లేదు, రాజ్యమును విడిచిక్కొట్టుచు గావలెనట. కాని భరతపురపు సంస్థానాధీశ్వరుడు రాజ్యప్రతినిధిని పంపింప, విచారణ సంఘము లేకుండ బ్రిటిషు దివనును తెట్టుకొనుటకు అంగీకరించిన జేనెదనని రాజ్యప్రతినిధి చెప్పుటకు ఆందులకు సంస్థానాధీశ్వరుడు ఒకంబుడనట. దీనిజూడ విచారణ లేదని లోయచున్నది.

విచారణ శీల మహారాజు అంగీకరింపలేనో మాట విని యలేదు. రాజ్యపరిపాలనను అధ్యవస్థులుగ నున్నదను నెంచ ను ఆదినపై మోగిరి. పహారాజు మైతరుగానున్న పురు ఆదిన సానే రాజ్యమునేలిన యధికారులు భయము ఆంతిమ బెచ్చించి ఆస్థానాం చేసినరట. చేసినకాణ ఇంతిమా ప్రభుత్వము చేయియించబడిన పరిపాలకులే యిది వారికనుసారములు గ్రహించెదరు గాక! ఈత్రవారము పోక్కునమతము ఖాళీ యగుచుండెను. తల మునిగి తాడివ్రాణాలకు ఆస్థులలో పంపానము ముగిసినరట. మహారాజు యొక్కయుక్కు డ్రైవర్లలో నుండి అప్పులొచ్చిని దీప్తియు నాడెక్కో పోక్కునమను నెంబరట. దిశాభివృద్ధిగలదును పనుల కన్నిటితో పహారాజు రుపెట్టి కొన్నటిని సాధించెనట.

ఇవన్నియు నిజమునో రాజ్యపరిపాలనను బాగుజేయుటకు కారణము లెవ్వమో తెలియజున్నది.

దీనినంకితు జూడ భరతపురసంస్థానములో బ్రిటిషు అధికారులను డింపుటయే ఇందీయా ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము యిటులలే తెలుచున్నది. వీరి ప్రయత్నములను మహారాజు ఎరుగొన్నందుననే ఇందీయా ప్రభుత్వమువారికి కోసాన్నిప్రజ్వరిల్లినది. ఇంతకంటె ఇతరకారణము లున్న ప్రభుత్వమువారి త్వరలో ప్రకటించుట ధర్మముగ నుండును.

తనకు విశ్వాసమున్న వ్యక్తిని దివనుగా నియమించిర తనకు అభ్యంతరములేదని భరతపురసంస్థానాధీశ్వరుడు తెలుప ఆకలికి నచ్చినవారిపేర్లను కొన్నిటిని విడుదలచేయించుచున్న లో ఎవరినో ఒకరిని ఇందీయా ప్రభుత్వమువారు నియమించెదనని తెలుప సంస్థానాధీశ్వరుడు అమోదించెనట. ఇదంతయు ఎంతవరకు నిజమో కాలమే తెలుపగలదు.

ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు సెనేటు సభ

శాస్త్రీయ సాంకేతిక పదముల నిఘంటువును గూర్చి చర్చ

ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తునకు చెన్నపురి శాసనసభయందు ప్రాతినిధ్యము

ఫెలోషిప్పులు - క్రొత్త డిగ్రీలు

(ఫోటోగ్రాఫీ నంతర సమావేశము)

ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తుయొక్క సెనేటు పదవారు శుక్రవారము వధ్యాన్నా ఫోటోగ్రాఫీ నంతరము కొన్ని ముఖ్యములగు తీర్మానములపై చర్చ గావించిరి.

క్రొత్త డిగ్రీలు

(1) బి. యస్. సి. డిగ్రీ శీర్షికలములో ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తునకు చేర్చబడుటపై నిండికేటు సభవారికి సభ వారు శిఫార్సు గావించుచున్నారు.

(2) కొంతకాలము వట్టునకును బి. ఏ. ప్యాసు, బి. ఎస్. సి. ప్యాసు డిగ్రీ కోర్సులలో శాస్త్రపాఠములు జేర్చబడుటకును బి. యస్. సి. కోర్సు లావరణముందు జెట్టుబడిన యంతరము బి. ఏ. కోర్సులో గణితము తప్ప శాస్త్రపాఠములను చేర్చు పవతి నిర్దేశింపబడవలెనని శిఫార్సు గావించుచున్నారు.

దీనిననుసరించి నిండికేటువారి క్రింది సట్టుములను ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తునకు సంపాదించవలసినదిగ శిఫార్సు గావించుచున్నారు.

- బి. యస్. సి.
- బి. ఏ. (ఆనర్సు)
- బి. యస్. సి. (ఆనర్సు)
- యమ్. ఏ.
- యమ్. ఏ. (ఆనర్సు)
- యమ్. యస్. సి.
- యమ్. యస్. సి. (ఆనర్సు)
- డి. లిట్ (ఈ డిగ్రీ ప్రస్తుతము గౌరవ డిగ్రీగ్ యొసంగబడవచ్చును. కాని ఇక ముందునుండి పరీక్ష జరిపి ఆపరీక్షయొక్క ఫలితమునట్టి ఈ డిగ్రీ యొసంగబడవచ్చును.)
- డి. యస్. సి.

వై ను ఛాన్సలరుగారి సూచనపై ఈ వివిధ కోర్సులకును సంబంధించిన నియమములు, నిబంధనలును తయారు జేయవలసివదిగ "బోర్డు ఆఫ్ స్టడీస్" వారందరు కొరబడియుండిరి. బోర్డుల కడచెట్టిరివార్డు లింతవరకును నిశ్చయపడియుండలేదు.

పరిషత్తు పర్యవసానములు

"తెలుగునకు దొక్కరున్న ఆంగ్లమునకై యొక్కరున్న ఇరువురు విశ్వకళా పరిషత్తులతో పర్యావరము నిండికేటువారిచే నియమింపబడెదరు. వారు రి సంతకముల కాలమువరకు ఆ ఉద్యోగములందుండెదరు. తిరిగి ఆయుద్యోగమునకే నియమింపబడుటకును అర్హులగు యుండురు. ఈ పదవులు గౌరవపదవులగు నందును అను సవరణలను నిండికేటువారు సెనేటు సభవారి ఆలోచనపై సూచించిరి. సత్వనారాయణమూర్తిగారి ఉపపాదనపై స్టామాటులకు పై సవరణ లామోదింపబడెను.

"తెలుగు భాషకు ప్రధానముగ గావించుచుండిన రిక గ్రెయిజుడు కళాశాలలందుండి ఉపాధ్యాయులకు నుండి మరి యొక ప్రతినిధి ఎన్నుకొనబడును" అని నిండికేటువారు గావించిన తీర్మానములకు సభవారు ప్రతిఘోషించిరి "విశ్వకళా పరిషత్తునకు చేరియున్న రిక గ్రెయిజుడు హైస్కూల్లోని సీనియర్ తెలుగు పండితులలో నుండికాడ ఎన్నుకొనబడును" అను సవరణను జేర్చుటకు సభవారి క్రి. యస్. కామయ్యగారు దుపాదనగావించిరి.

ఉపన్యాసములు వ్రాసి చదువవచ్చునా ?

పై సవరణపై చర్చించుటకు సందర్భములో యొకానొక ఉత్తము వ్రాసికొనివచ్చిన యొక స్వాగతమును చదువుచుండగా ఉపన్యాసములను వ్రాసికొనివచ్చి చదువవచ్చునా అని కె. అప్పారావు గారుడు గారు క్రమభిన్నాంశమును సూచించిరి.

వై ను ఛాన్సలరుగారు :— ఉపన్యాసముల వ్రాసి చదువవచ్చును. అది బహుళముగ సమావేశముగాని సంగీతభవనముగాని. కాని ఛాన్సలరుగారు దీర్ఘముగ నుండిన బహుళము ఆశీర్వాదములను ప్రసాదించిరి.

రెండవ బి. యస్. సి. గారు ఇతరములపై సూచించగ వై ను ఛాన్సలరుగారు మరల ఇట్లు జెప్పిరి. "మరిగవలసినది విద్యా పరిస్థితులనుబట్టి సభ్యులు ఉపన్యాసములను వ్రాసి చదువుట కనుమరియింపగుట అవసరము గావచ్చును."

క్రి. యస్. బి. యస్. సి. గారు గామయ్యగారు ప్రసవనలపై ముట్టుముట్టు హైస్కూల్ నుండిన లొక్కొక్కొక్కడు

నుబంధ (అఫిలియే టెడు) కళాశాల పండితులుగా గూడ అయి యుండవచ్చుననియు, జెట్టి వారన్నపుడు వారు ఆనుబంధకళాశాలలోని కళానిక రావలయునా రెండింటిను జేర్చు రాయను విషయములపై సవరణ సందిగముగ నున్నదని పలికిరి.

వై ను ఛాన్సలరుగారు మాట్లాడుచు ప్రావ్యకళాశాల నుండి యొక ప్రతినిధినిని హైస్కూల్ పండితులనుండి యొకరిని ఎన్నుకొనబడుటకు ఆసూయ ఉద్దేశింపబడెననియు, చట్టము సందర్భం నిబంధనలు మార్పు జేయబడవలెనవరకు ప్రస్తుతిమున్న నిబంధనల ప్రకారము కళాశాల శాఖనుండి యొకరిని హైస్కూల్ శాఖనుండి తొక ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనబడు మన కర్తవ్యముగా వాయని పలికిరి.

పిదప శ్రీ కామయ్యగారి సవరణ వోటుకు పెట్టుబడి వీగి పోయెను.

విశ్వకళా పరిషత్తుయొక్క ఫెలోషిప్పులు

ఫెలోషిప్పులను గూర్చి ఈ క్రింది స్టామాటులను చట్టము నందు జేర్చవలసినదిగ నిండికేటువారు శిఫార్సు గావించుచున్నారు.

(1) "విశ్వకళా పరిషత్తునకు జేరిన అనుబంధ కళాశాలల సభ్యులును, ఆంధ్రదేశములోని ముద్రానిధులకు పట్టభద్రులను, అట్టి వారాంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తునందుగాని మరొక శాఖన గాని పట్టుటలు గైకొనినప్పటికిని ఫెలోషిప్పుల కర్పణ గ నుండెదరు."

(2) నిండికేటువారిచే ఫెలోషిప్పులు యొసంగబడును.

(3) ఫెలోషిప్పు జేపట్టియుండువరకును అట్టి పదవియుండుచు ప్రతి యొక్కరును పరిషత్తుయొక్క ఉద్యోగిగ పరిగణింపబడును. నిండికేటువారు నిర్ణయించునట్టి ప్రాధాన్యతల క్రిందను నిండికేటువారిచేతనే నిర్ణయింపబడగల వరతులకు లోపై యున్న పని చేయవలసియుండును.

(4) భారతదేశమునొసంగబడు ఫెలోషిప్పులు సామాన్యముగ సంవత్సరమువరకు వర్తింతును. కాని రెండు సంవత్సరములకాలమునకు విలంబమునా అట్టి ఫెలోషిప్పును పునర్నిధించుటకు నిండికేటువారికి అధికారము కలదు.

ఇతరదేశములం దొసంగబడు ఫెలోషిప్పుల సాధారణముగ రెండు సంవత్సరముల వరకు వర్తింతును. కాని మరియొక సంవత్సరమువరకును వానిని వర్తింపజేయుటకు నిండికేటువారి కధికారము గలదు.

"ఒకనవరణ"

పై స్టామాటులందు "రెండు సంవత్సరములకు వర్తింతు ననుటకు బదులుగా "ఒక సంవత్సరమునకు వర్తింతును" అనుపదములను జేర్చవలసినదిగ శ్రీ యమ్ వెంటటరంగయ్యగారు సవరణ సుపాదించిరి.

వై ను ఛాన్సలరుగారు ఉపపాదనను గూర్చి కొన్ని సందియములకు సమాధాన యొసంగుచు, ఈ ఫెలోషిప్పు ఉపాధ్యాయులకు మాత్రమే యొసంగబడునని యూహించుట పొరపాటనియు, అట్లున్న కేంద్రీకరించునలె పరిశోధనాకృషి (రిసెర్చ్) యందు ఎన్నదగిన సామర్థ్యమును తెలియజేయునట్టి ప్రతిభాశాలి కెవరికైనను యొసంగబడుననియు, కేంద్రీకరింపబడు విశ్వకళా పరిషత్తులకు ఫెలోషిప్పులు ఆరేండ్లవరకు యొసంగబడుననియు, అప్పటికప్పుడు డిగ్రీలను గైకొనినవారైనను గమనింపవలసిన ప్రతిభాశాలరునవారి కెవరికైనను యొసంగబడుననియు, అవిధము ఏర్పాటులను గావించుట ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తువారియొక్క ఉద్దేశమనియు, విశ్వకళా పరిషత్తువారికి స్వంతముగ బోధనాసంస్థ జేర్చుటపడవలసినందున పరిషత్తునకు కొంత కాలమువరకును పనిజేయు పట్టు (వాయింపు) ను దలంచి యున్నామనియు, ప్రస్తుతి మూలము ఫెలోషిప్పులపై అట్టి వరతులను నిర్ణయింపబడిన సీతినో లేవనియు, క్రొత్తగ పట్టుమునండిన పట్టభద్రుని గైకొనకుండుట గాని ప్రాత ఉపాధ్యాయునే తప్పక సరిగ గైకొనబడు గాని లేదనియు, దరిశోధనా, ఉపజ్ఞ మొదలగువానియందలి ప్రతిభను, కృషినిబట్టియే నిర్ణయింపబడవలసినదియు, ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తువారిచే వై ను ఛాన్సలరుగారు తీగినంతసామర్థ్యము గల

వారె యుండవలసినదియు, ఇ గ్గుండుగల సెలవుననులెక్కొడుగుండుటచే ఒక సంవత్సరమున కి మనముల కిందనే లెక్కయనియు, ఈ స్వల్పకాలములో ఏకస్కంద్యుడౌచే మేజుల కనియు, ఇయ్యది కేలము జేరములు చుట్టివచ్చుననిగ నుండరాదనియు, ఒక్కసంవత్సరమైనను ఆరేండ్లు అనాధారమున బుద్ధికాల్పించుచో సంవత్సరాంతమున వదులుకొనవచ్చుననియు పలికిరి.

శ్రీ. వెంటటరంగయ్యగారు తమ సవరణ వోటుకు జెట్టుబడవలెనని కోరుటచే సవరణపై సమ్మతులు గైకొనబడెను. అధిక సంఖ్యాకులచే సవరణ యోదీంపబడెను.

ఈ క్రింది స్టామాటులు పిమ్మట సవరణలు లేకయే యన్. ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారి యుపపాదనపై ఆమోదింపబడెను.

(5) ఫెలోషిప్పు నంగీకరించిన వారిచేత, వారి జేర్చుట ద్వారా నిండికేటు సభవారికి సంవత్సరమునకు దప్పుపప్పును నివేదికములు అందజేయబడును.

(6) ఏ ఫెలోషిప్పుగారి, ఎక్కడైనను రద్దు జేయుటకు నిండికేటువారి కధికారము గలదు.

(7) విదేశములందలి ఫెలోషిప్పుల నంగీకరించినవారు రానుపాను రెండువరకుగతి ప్రయోజనభిక్షులును, ప్రాథమికముగ రు 500 లు ఆలపెచ్చును గైకొనవచ్చును.

(8) ఫెలోషిప్పుల నంగీకరించినవారికి సెలవులు, సెలవు ఆలపెచ్చులకు సంబంధించిన విషయములు నిండికేటువారు గావించెడి నిబంధనలలోపై యుండును.

(9) ఫెలోషిప్పు నంగీకరించిన ప్రతియొక్కరును నిండికేటువారిచే నిర్ణయింపబడిన బాండుకు బద్ధులై యుండవలెను.

క్రింద సుదూరింపబడిన ఫెలోషిప్పుల సంపాదించవలసినదిగ నిండికేటువారు సెనేటు సభవారికి శిఫార్సు గావించుచున్నారు.

(1) బెజవాడ ఫెలోషిప్పు:— భారతదేశమునకు జేరు పల విదేశములం దెందైనవ వర్తింతును. సంవత్సరమునకు రు 8000 లకు అదాయముగలది. బెజవాడ మునిసిపల్ స్కూలువారు చెల్లించు రు 8000 లు సంవత్సర విరాళమునుండి ఫెలోషిప్పు మొత్తము జనుకట్టబడును. శాస్త్రములం దేశాఖయందైనను ఉన్నత పరిశోధనావిద్యకొర కియ్యది వినియోగింపబడును.

(2) కృష్ణజిల్లాబోర్డు ఫెలోషిప్పు:— ఈ ఫెలోషిప్పు విలువ మాసమునకు రు 150 లు భారతదేశమునకే వర్తింతును.

కృష్ణజిల్లాబోర్డువారి సంగిన రు 50,000 ల విరాళము నుండి వచ్చెడిదికి ఈ ఖర్చు పవకూర్చబడును. శాస్త్రములు దేశాఖయందైనను గావించబడు పరిశోధనల కి ఫెలోషిప్పు ఒసంగబడును.

(3) గుంటూరు జిల్లాబోర్డు ఫెలోషిప్పు:— ఈ ఫెలోషిప్పు విలువ మాసమునకు రు 150 లు భారతదేశమునకే వర్తింతును. గుంటూరు జిల్లాబోర్డువారు విరాళముగా నొసంగిన రు. 40,000 ల వైసచ్చెక్కు వడ్డీ మొత్తమునకు ఈ ఖర్చు వివరముంపబడును. హ్యూమెటిను"లో పరిశోధనపగాడు ఇతి యొసంగబడును.

నిండికేటువారిచే శిఫార్సుల నామోదింప మనసినదిగ శ్రీ యన్. ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారు సూచించిరి.

శ్రీ పిల్లలయిరి ఆజినేయులుగారి యుపపాదనను గూర్చి మాట్లాడుచు గుంటూరు, కృష్ణజిల్లాబోర్డులవారు తమ విరాళముల చెల్లింపవచ్చును. చెల్లింపక వాని వచ్చిననెడి యభిప్రాయము దేశమునందు వ్యాపించి యున్నదని పలికిరి.

కృష్ణజిల్లాబోర్డులవారు వా కొసంగిన విరాళము వ్యవసాయ కళాశాల వినియోగింపబడవలసినది యభిప్రాయము నుండింపబడెన కాని గుంటూరు విరాళ సమయమై ఏవిధమున అభిప్రాయమును జెప్పి-కబడి గుండునెను.

వై ను ఛాన్సలరుగారు :— సాంకేతిక పదములను విశ్వకళా పరిషత్తుయొక్క రాష్ట్రీ గావించు మరువకవచ్చును ఈ విరాళములు చెల్లింపబడునా లేదామను సంశయములందుంచెననుట నిక్కముమే. బి. భగవల చెబుచుండి కంటికి రిప్పిజేయవలెనని గుంటూరు జిల్లాబోర్డులవారు గావించినది సేను వినియున్నాను. గుంటూరు జిల్లాబోర్డులవారు గావించినందులకు సేను వాటా సంతోషపడుచున్నాను. వారు తమ నిర్ణయమును పునఃపరిశీలించెదననియు, ఈ విశ్వకళా పరిషత్తు జిల్లాదేశము సందర్భమునను తమదిగ నే భావించుననియు వచ్చుచున్నాను. ఏమనిన పరిషత్తు ఆంధ్రదేశమునకే ఎచ్చటనో యొక శాఖన యుండును గాని బయటికి గొంపోవడ దని విన్నవముగ చెప్పగలను. (వత్స. కృష్ణజిల్లా బోర్డువారు రు 50000 లను చెల్లించియున్నారు. గుంటూరువారు రు 40,000 లను చెల్లించిరి. బెజవాడవారు సంవత్సరమునకు రు 8000 లకు గ్రాంటు చేసిరి. ఆంధ్రదేశముయొక్క ముఖ్యభాగమును ఏమూసవట్టు యములవారి ఆశ్రయము ననుసరించి ఇతర పురపాలక సంస్థములు స్థానిక సముఖ్యులనుండి విశ్వకళా పరిషత్తుకు ధనమును సమహర్షింపిం యున్నాము. విశ్వకళా పరిషత్తు ఎచ్చటనున్నను బెజవాడ పురపాలక సంస్థము తొ నిడివరగా గావించిన తీర్మానమునకు భిన్నముగ వర్తింతురని నా కలముమాత్రమును సుజిడయ్యలేదు.

సవరణ పై సమ్మతులు గైకొనిన 18 అనుకూలురు, 10
ప్రతికూలురూడచే సవరణ నెగ్గెను.

సవరింపబడినదిగనుక తీర్మానముపై సమస్యలుగైకొన
K 16 నకు అనుకూలము 17 నకు ప్రతికూలము కాదు తీర్మా
నము ఓడింపబడినది.

“వోల్టేజీ అక్రమ ప్రదర్శనలు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రము
సభకు ఉద్దేశ్యముగా ప్రదర్శనలుగనుండునట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రము
వత్తువట్టును మారుతేయుటకు తగుచర్య గైకొనవలసినదిగ
ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నాను” అనతిర్మానమును శ్రీ
జయంతి రామయ్యగారు తుపాదించిరి. ఉపపాదనపై
కొంత చర్చ జరిగినదిగనుక ఆధిక సంఖ్యకలచే ఓడింపబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రముపై సత్వ ప్రకరణను విధానము
పై నడిపించునగాను పరివర్తనమును సవరింపబడిన కాపన
సభయందు ప్రవేశ పెట్టవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచు
శ్రీ మునిశీలాదీ వెంకటరంగయ్యగారు ఉపపాదించిరి తీర్మా
నములు రెండును క్రమబద్ధములుగానవి వైశాఖ్యురగురు
నిర్ణయముగలిగిరి.

సర్వత్రమున కాపనసభయందు ప్రాతినిధ్యము

“ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రముపై ప్రత్యేకపరిమితి ఫీజు
స కారణముచే చెన్నపురి కాపనసభయందు ప్రాతినిధ్యముగను
టై తగిన ప్రయత్నముల గావించవలసినదిగ చెన్నపురి ప్రభుత్వ
మువారిని ప్రార్థించుటకీసభవారు తీర్మానించుచున్నాను. తదా
రాష్ట్రమునందలి అన్ని పరివర్తనలను ప్రాతినిధ్యముగవహించగల
ఒక ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనునట్లు ఏర్పాటు చేయవలసినదిగ కోరు
చున్నాను” అను తీర్మానమును శ్రీ పి. నూర్యవారాయణ
మూర్తిగా తుపాదించిరి.

“లేదా”:- అనుభవము మొదలుకొని... విశిష్టభాగ
మును తీసివేయవలసినదిగ శ్రీ గాడిచర్ల వారిశర్వోత్తమరావుగారు
సవరింపబడినదిగ ప్రవేశ పెట్టవలసినదిగ ప్రవేశ పెట్టవలసినదిగ
విధమున తీర్మానము ప్రతిపాదనలకే ఆమోదింపబడినది.

విద్యుత్తు మరలొన్ని తీర్మానములు ఏ. నూర్యవారాయణ
మూర్తిగారిచే సవరింపబడిన గాని బలపరచువారులేక
కొన్నియు, క్రమబద్ధములుగానవి అధ్యక్షులచే నిర్ణయముగను
బడి మరలొన్నియు వీరిపోవుటచే 5 గంటలు విరమింప
శ్రీ యస్. వెంకట్రామగారి యుపపాదనపై సభయగింప
బడినది.

అమలాపురం పి. డి. ము. కోర్టులో

O. P. 1/28

పిటిషనరు:- వరీఫ్ అబ్దుల్ ఖాదరు వ
దైరా.

రెస్పాండెంట్లు:- ఖాదరు వున్న సాబేగము
వదైరా.

వివాదము లేఖనమున అబ్దుల్ ఖరీముసాహె
బుగారి లెక్కపరిచి అనుసరించి ఆయన ఓరి
యంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ టైల్ అన్యూ
రక్స్ కంపెనీలో చేరిన 5/14 నెంబరు పాల్సి
సొమ్ము రాట్టుకొనుటకు సర్టిఫికేటు యిప్పించుమని
వై నెంబరు అమలాపురం ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు ము
సనబు కోర్టులో పిటిషనుదాఖలుచేసినారు. ఆపిటిష
ను విచారణనిమిత్తం 21-3-28 తేదికి వాయిదావే
యబడినది. ఆపిటిషనులో వాదించలేదనివారు
ఆ కోజన కోర్టుకు హాజరై వాదించుకోవచ్చును.
అమలాపురం } దువ్వూరి రామకోమయాజి
2-8-28 } పిటిషనర్ ప్లీడరు

బందరు మిసర్వాహాలులో

13-3-28 మంగళవారము

రసనత్తమై సాటక ప్రదర్శనము

శ్రీ కృష్ణ తులారము

కృష్ణుడు:- టైల్ ట్యాంక వద్ద వాగు
సమీపము:- వాగునీరంతరీరావుగారు.
వారము:- కవివాసు రామనాథరావుగారు.
గృహిణి:- జగత్తూడి నరసింహారావుగారు.

ప్రతినిధులు:- 2, 1-8, 1, అణాలు 9.

పంజాబులో నైమనుసంఘము

లాహోరునందు తుపాకులు కాల్పుట

డా॥ సత్యపాలు మున్నగు నాయకులకు

దెబ్బలు తగులుట

హత్రాలు జరుగలేదు.

లాహోరు, మార్చి 10:- ఇండియన్ ప్రామాటరీ కమి
షన్ సభ్యులు నేడు 8 గంటల పాటు లాహోరులో ఉండిరి. అన్ని చతులనాడును,
వివిధ రాజకీయ సంస్థలవారు వారికి సన్మానముగలిగిరి. డా॥
గోతల్పుండు కారంబుగారు, సర్ ఫాజిల్ హుస్సేనుగారు రాల్
దు, పూబు ఫాతుమాలోని వద్దకు 200 మంది మాత్రము ఆ
నమతితో సంగిరి. సర్ మహమ్మదు షాఫీగారు నైమనుగారికి
వారి సభ్యులకు పూజకండులవేసి ఒకరి పరిచయ మొకరు కలి
గించుకొనిరి.

నేడును వెలసల చాలమారములకు నుమారు 5000
మంది జనులు సహాచేమయి నల్ల తెండాలధరించి తమ అసమ్మ
తిని తెలుపుచుండిరి. కాని నైమను సంఘసభ్యులు తరొకమార్గ
ముగ ప్రభుత్వముచేరమునకు బోయిరి. పురములో హత్రాలు
జరుగలేదు.

ఉత్సవముపై తుపాకులు కాల్పుట

రాయలకవిమను బహిష్కరించుటగాను పెద్ద ఉత్స
వముతో పురమునందు రైల్వేస్టేషనునందు ఉరిలోనికి బోవుచుం
డగా ఆసాధారణపురదర్శన జరిగెను. ఉత్సవము పాప రాష్ట్రం
యందు నేడు సాగింపబడెనట్లు వచ్చుచున్నది ఎవరో ఎవరొకరిని
రాట్టుకొనిరి. ఇంటిలోనుండి ఒకరు రివాల్యరు చూపిరి తెలి
యచున్నది. ఈ కొట్లాటయందు డా॥ ఖాంబండు (రాష్ట్ర)
కాంగ్రెసు కార్యదర్శి, డా॥ సత్యపాలు, చాలానా జఫరాల్
లాఖానూరాను, జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శి, కేదారవాద్,
వంగాలుగార్లకు మరలొందరకు దెబ్బలు తగిలినవి. మొత్తము
14 రోజు దెబ్బలు తగిలినట్లు యిప్పటికి తెలియవచ్చెను. జనన
మాహాత్ములలో హరిజనులవద్దకు బోవుచుండిరి వారిని చెదరగొట్టు
టకు పోలీసువారు తుపాకులు కాల్పిరి.

అప్పుడు లాలా అలింజరాము, డా॥ సత్యపాలు,
స్వామి ఓంకారానందు గార్లకు గాయములు కల్గెను. అలింజ
రాముగా రోగులలో పడడ్రోయబడినది. అచ్చట దెబ్బలు
తగిలెను.

పంజాబు ఫిఫ్త్ అసోసియేషనువారు నబాబు సర్
జ్యోకరాల్ ఖానుగారింట నైమనుసంఘమువారికి వి: రోఫంగిరి.
చాలమంది ఆహ్వానింపబడిరి. గవర్నరు దంపతులూడ వచ్చి
యండిరి. అతిథులు అందఃకో నేతృత్వ విహరించిరి. రాత్రి
చాలనేపువరకు పంజాబులు జరిగెను. (ప్రీ ప్రెసు)

పోలీసువారు ప్రజాసమూహమును చెదరగొట్టుట

లాహోరు, మార్చి 11:- నైమను కమిషనువారు శాల్పు
కోజలు ప్రయోజనము చేసి నిన్న కుధ్యారాము లాహోరు
చేరి. సర్ జిందీమాంటు మరాన్ గవర్నరుగారి కార్యదర్శి,
మంత్రిలు ముగ్గురు, సర్ మహమ్మదు షాఫీగారు నేడునవ్వ
వారిని సన్మానించిరి. హద్దు మార్కగాడు మదరాసులో నుండి
పొయిరియు, పూర్తిగ స్వస్థతగాంచిన పిదప త్వరలో రాగల
రనియు నైమనుగారు తెలిపిరి. అర్థగంటనేపు పంజాబులు
జరిగినవిదగ అందరు తెలిపిపోయిరి.

నేడును వెలసల బహిష్కరణకువారు పెద్ద హడావిడి
చేయబడిరిగాని వారు పొరబడికో లేక వారు వచ్చినవిద
మార్పుచేసిగాని కమిషనువారు తరొకమార్గమున తెలిపిపో
యిరి. వారిపొటారు పరుగిడుచుండగా కొందరు నల్ల తెండాలు
పట్టుకొని సిగ్గు సిగ్గు నైమను చెదరిపోయిని కేలునోయచుంటు
పరుగిడుచు ఆరచిరి. పోలీసువారుతగినంతమందియండి అల్లరిజరు
గకుండకాపాడిరి. పరికానిలేఖలు మట్టడింపగా నైమనుగారు
ఆనందకరమున కింతోష్టపిరియు, ఆధ్యులకు సన్మానము అని
తెలిపిరి. ప్రోసలో టైల్పురం, అహమ్మదుగారు పోలీసువారు
హత్రా, జాన్సీ ఆగ్రా, ఫిరోజ్ పూరులందు నేడునవ్వ సన్మా
నములు జరిపిరి సంఘ కార్యదర్శి తెలిపెను.

పురమునందు నేడునవ్వమునందు బహిష్కరణవారులు
కిఫులన్నింటిలో తిరుగుచున్న చూరాలు జరగలేదు.

దుకాణములు తెరచియున్నవి. కొందరు దుకాణదారులు మూసి
వేయ నిరాకరించియుండిరి. సాయంకాలము బహిష్కరణకే జరి
పిరిగాని చాల తక్కువమంది వచ్చిరి. పోలీసు దిప్యూటీకమిష
నరుగారు బజారులో పోవుచుండగా దుకాణదారులు వారికి
పూజకండుల వేసిరి.

నైమను సంఘమువారు రాగానే కొంత సందడిచేసి జన
సమాహము కారంబుగారి విడిపోయెనుగాని, 800 మంది మా
దుభాగములగ చీలిపోయి సగంతుల మూడుదిక్కులకు పోయి
రి. ఒకగుంపు లక్ష్మూదాసు పేదర్బందిగారింటిపై బడిరి అను

కొనుచున్నాడు. లక్ష్మూదాసుగారు గొప్ప సాహసకారులు. ఫిబ
వరి 8-వ తేదికంటే బహిష్కరణకును ప్రతిపాదముగ పని
చేయుచున్నాడు. వారింటిపైబడి లూటీ చేయుచుండగా పోలీ
సువారు వచ్చి అందరిని చెదరగొట్టిరి. కాని మరల గుంపు
నూడిరి. దిప్యూటీ కమిషనరుగారిలో యెక్కడ పోలీసుదళము
వచ్చి వారిని పంపివేసిరి. సాహసకారు యిల్లు కొల్లగొట్టుచున్న
పుడు యింటిలోనివారు ముగ్గురికి, బయటివారి కొకకి దెబ్బలు
తగిలినట్లు తెలిసెను. హిందూ దుకాణదారులు చాల ఆగ్రహ
కువలై యున్నాడు. ఇంతకంటే అల్లరేమయి జరగలేదు.
సర్ జాను నైమనుగారు శాల్పు హరిసమగారింట, వై
కాంబుగారు బర్మహమ్మదుగారు, పూర్తితోషాగారు, యిరు
వురు కార్యదర్శులు, అసిస్టెంట్ కార్యదర్శులు ప్రభుత్వమున
ర ము న, గా॥ కా డి గ ను గా రు మంత్రి
ఫె రో జ ఖా ను గా రి యింట్ల, మే జరు అట్టి గా రు
పర్వారు జోగిందరింగు మంత్రిగారింట బసచేసిరి. నైమనుహద్దు
మారగుగారు మహిపాలిలామంత్రిగారింట బసచేయవలసినది.
కాని వారింకను రాలేదు.

పంజాబు కార్యక్రమము

ఆదివారమునవచ్చుటచే నైమనుకమిషనువారికి ఒకదినము
విక్రంతి చే మా చె ను. రే పు యె క్కు వ త ని
వెట్టు కొనిరి. ఉ ద య ము న జ లా శ య ము
జారి మధ్యాహ్నము కాపనసభ్యులు కొందఃకి దర్శన మొసంగి
సాయంకాలము శాల్పు హరిసమగారింటను బోయె
దరు. 18 వ తేదిన ఒక గ్రామము హైదర్ నూది రాయబార
నగలుల సాకింతురు. 14 వ తేదిన లాహోరులో కాపనసభ
జూది రెండుభాగములుగ చీలి దూరపుల్లలు జూచుటకు
బోయిరి 21 వ తేదిన లాహోరువచ్చి మరలొందరికి దర్శన
మొసంగి 22 వ తేదిన లాహోరు విడుతురు

సర్ జాన్ నైమనుగారు వారిసభ్యులను సన్మానించు ఆహ్వా
నములను వ్యవధితేక నిరాకరింపవలసినవచ్చెను. నిన్న రాత్రి నైమ
నుగారు గవర్నరుగారిలో విచారించిరి. నేడురాత్రి ఫజిలు
హుసేనుగారిలోను, 12 వ తేదిన మంత్రిమహిపాలిలా,
18 శాల్పు హరిసమ, 21 మంత్రి జోగిందరింగు, 22 గా.
చాకోజిఖానుమంత్రిగారిలోను విచారించురు. ఇతరసభ్యు
లకుగూడ ఇట్లే విందు లేర్పాటుచేయబడినది. (ఆ. ప్రె)

“Wanted-a qualified Hindu Midwife on
Rs. 30/- per mensem for Addanki Hospital.
Applications will be received till 16th instant.”
Taluk Board Office, V. SRIRAMULU NAIDU,
Ongole,
Dated, 10-3-1928. President.

బాపట్ల ప్రిన్సిపలు సబుకోర్టులో

అసలు నెం 117/27

వాడు:- యడవల్లి పురుషోత్తము ప గ యి
రాలు.

Vs
ప్రతివాదులు:- గొల్లపూడి వెంకటప్పయ్య
వ గ యి రాలు.

యీ నెంబరు వాడులు ముఖము వాడులకొరతీయ
తలు కామేశ్వరావుగారి పేర 1 ప్రతివాది పురుషోత్తముగారు 2
ప్రతివాదికి గార్తీయముగా 26-9-15 తారీఖున ప్రాతినిధ్య
తొకట్టు దస్తావేజును బట్టి దాఖలుకొనిరాగా ప్రతివాదులు
ఆక్షేపణ నిమిత్తము 15-8-28 వాయిదా అయియుండెను.
ఆక్షేపణ లున్నయడల వాయిదాకోజలకు కోర్టు వారి
యెదుట హాజరయి తెలియపరచుకోవలెను.

గుంళ్లపల్లి దక్షిణామూర్తిగారు,
వాది ప్లీడరు.

TENDER NOTICE.

Sealed tenders will be received up to 4 P. M.
on 23rd March 1928 by the undersigned for
reconstructing the real Block and the Central
open stalls for Vegetable Bazaar of the
Cocanada Municipal Market costing about Rs.
50,000/-. The Plans and Estimates can be
inspected in the Municipal Office on Working
days during office hours. An earnest money of
Rs. 500/- should be deposited along with each
tender in the Municipal Office. The name of
the work tendered for and the name of the
tenderer only should be clearly written on the
top of the sealed cover containing the tender.
Municipal Office, D. KRISHNAMURTHI,
Cocanada
9-3-1928. Chairman.

ఈ ప్రకటనయొక్క కాపీ తూర్పు గోదావరి జిల్లా జాయంటు స్టాకు కంపెనీల అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారు వారియొద్ద
1913 నవంబరు VII వ ఆక్టు 92 (2) వ సెక్షను ప్రకారము దాఖలు చేయబడినది.

ది ఈ స్టు ఇండియా మాచ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ నవంబరు (VII వ) ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

పూర్తిగా నమకూర్చుటకు అధికారము గల మూలధనము రు 8,00,000 లు.

వాటాకు రు 10 ల చొప్పున 80,000 సాధారణపు వాటాలుగా భాగింపబడినది.

ప్రస్తుతము వాటాదార్లవలన రాబట్టుకొను మూలధనము రు 6,00,000 లు.

నడరు (రు 6,00,000) మూలధనమునకు వాటాదార్లు చేర్చుకొనబడుదురు. వాటాదార్లు దిగువవిధమున తమ వాటాలసొమ్ము చెల్లించవలెను.

వాటా 1 టీకి రు 5 లు మొదటి దరఖాస్తుతో, రు 3 లు వాటాదార్లుగా చేర్చుకొనబడిన తరువాత, రు 2 లు మితిరెండు నెలలకు.

డైరెక్టర్లు.

1. మ.-రా.-రా.-శ్రీ, రాజా పి. విశ్వసుందరరావు బహద్దరువారు, వేగయమ్మపేట యెన్టీలు జమీందారు, వేగయమ్మపేట, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.
2. " జేశోధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాధిపతి, ప్రొఫెసరు, చెన్నపట్టణము.
3. " బాకురుపండా వెంకటరమణమూర్తిగారు, ప్రొఫెసరు, చెన్నపట్టణముందలి మెన్సర్స్ లూయీడ్రెయిస్ కంపెనీ
ద్వితీయ విశాఖపట్టణము.
4. " నేటి వెంకటసోమయాజులు గారు, అగ్రహారముదారు, వెనుకటి గవర్న మెంటు స్ట్రీట్, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు,
తాలూకాబోర్డు వెనుకటి ప్రెసిడెంటు, రాజమహేంద్రవరము.
5. " డబ్ల్యూ. పి. రావు ఎన్టైన్మెంట్ (ఉద్యోగరీత్యా), కలకత్తా యందలి మెన్సర్స్ మిట్ట బూసన్ ఖైసావారి లిమిటెడ్
కంపెనీలో వెనుకటి అసిస్టెంట్, "పార్కు హౌసు", రాజమహేంద్రవరము.

మేనేజింగు ఏజెంటు

డబ్ల్యూ. పి. రావు, పార్కు హౌసు, రాజమహేంద్రవరము.

అడిటరు

వి. ఎస్. ఎస్. ఆర్. శర్మ, జి. జి. పి., రాజమహేంద్రవరము.

వ్యాంకరులు.

ఇంజీనియరు వ్యాంకరు ఆఫ్ ఇండియా, రాజమహేంద్రవరము.

వక్రీళ్లు.

మెన్సర్స్ పార్ట్ బ్యూజ్ అండు కంపెనీ, పి. ఎస్. నేడు రోడ్డు, చెన్నపట్టణము.

అగ్రిఫుడకల పరిశ్రమలో నిపుణత గల నలహాదారు

వి. పి. ఘోసు ఎన్టైన్మెంట్, ఎమ్. ఎస్. సి. ఐ. (లండను) కలకత్తా.

రిజిస్టరుడు ఆఫీసు

"పార్కు హౌసు" గ్రాండు ట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము.

టెలిగ్రాఫులకొరకు చిరునామా:— "లూసిఫరు", రాజమహేంద్రవరము.

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాముకు ప్రాస్పెక్టుసును
(Prospectus) దరఖాస్తు ఫారమును
(Application Form) మా రిజిస్టరుడు
ఆఫీసునుండి పంపబడును

ఇండియా ప్రభుత్వము:

విశ్వాసరాహిత్యము

శ్రీకృష్ణ

స్కీన్ కమిటీ సూచనలను నిరాకరించినందులకు ఇండియా ప్రభుత్వము వాస్తవజ్ఞానమును, భారతశాసనసభవారామోదించి, తమయభిప్రాయమును అసందిగ్ధముగ చెలిపిరి. 70మంది అనుకూలముగను, 41 మంది ప్రతికూలముగను వోటుజేసిరి. ప్రజాప్రతినిధులలో నన్ని పక్షములవారును తీర్మానము నామోదించిరి. కె. సి. రాయజోషీగార్లజోలు నామినేతుడనభ్యులుగూడ ఆమోదించిన వారిలో గలరు. ప్రతికూలముగ వోటుజేసిన వారలలో ప్రభుత్వ సభ్యులును నామినేతుడనభ్యులును మాత్రము గలరు. ప్రజాభిప్రాయము ఇంతకన్నను స్పష్టముగ వెలువడుట దుర్లభము. స్వతంత్రదేశములలో నగుచో, వెంటనే ప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చి యుండెడిది. కాని ఎన్ని విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడినను, ఇండియా ప్రభుత్వము లక్ష్యపెట్టబోదు. స్కీన్ కమిటీ సూచనలను నిరాకరించిన పిమ్మట, జిన్నాగారికి ప్రభుత్వముపట్ల గల నమ్మకము పూర్తిగ దొలగెను. వీరితోపాటు నామినేతుడనభ్యులగు కె. సి. రాయగారికి గల విశ్వాసము గూడ నడుగంటెను. సైమను కమిషను బహిష్కారమునకు ప్రభుత్వదృక్పథము మరింత తోడ్పడక మానదు. స్వరాజ్యసంపాదనాభిలాష భారతీయుల మనములలో మరింత బలపడక మానదు.

సైన్యములో భారతీయులకు ప్రవేశ మిచ్చెదరనునాశ యుగముచున్నది. భారతీయులకున్న తోడ్పాటు లానగబడవని స్పష్టమగుచున్నది. ఎనిమిదివటాలముల యేర్పాటు భారతీయుల నవమానపరచుటకు హేతు వగును. భారతీయోద్యోగులు పైకివచ్చినపిమ్మట బ్రిటీషువారెవరును వీరికింద బనిచేయబోరు. అట్టియాపదను నివారించుటకే ప్రస్తుతపుపర్వాటు ప్రారంభమయినది. ఎనిమిదివటాలములను నల్లపటాలములగును. తెల్లపటాలములకన్న వీనికి హోదా తక్కువ. ఇట్టివారిలో ప్రవేశించుటకు ఆత్మశౌరవము గల భారతీయులు సమ్మతించుట దుర్లభము. స్కీన్ గారు సార్వభౌమునికి అంగరక్షకులుగ నియమింప బడినటుల వార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఇట్టియున్నతనదవి నధిష్టించిన స్కీన్ గారి సూచనలు హైందవాధికార వర్ణమువారికిగాని, బ్రిటీషు మంత్రవర్ణమువారికిగాని కొరగాకబోయెను. స్కీన్ గారును బర్డనుగారును ఎనిమిదివటాలములయేర్పాటును పూర్తిగనిరసించిరి. స్కీన్ కమిటీవారిని ఇండియా, యూరపు అమెరికాల

కంపి, అధికధనమును వీరికై వెచ్చించినపిమ్మట కమిటీవారిరిపోవును తిరస్కరించుటకన్నను మిత వేరుండునా? ప్రభుత్వదృక్పథము నిందుమూలమున గనుగొనవచ్చును. స్కీన్ కమిటీవారు విచారించిన సమస్య ఇప్పటిదిగాను. 1921 సంవత్సరమున హిందూదేశమున సైనికశిక్షణాలయమును స్థాపింపవలయునని భారతశాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి.

1923 సంవత్సరమునను, 1925 సంవత్సరమునను గూడ ఈ ప్రశ్న చర్చింప బడెను. తుదకు స్కీన్ కమిటీ ఏర్పరుపబడెను. మిలిటరీ కాలేజి యన సరమాయని విచారించుటకు వీరు గోరబడిరి. ఇది వరకే సంస్థను స్థాపింప నలగికరించిన ప్రభుత్వమువారు, మరల అననరానవసరములను విచారించగోరుట, ఎంతమితయో యూహింపవచ్చును. తుదకు, మిలిటరీ కాలేజిని హిందూదేశమున స్థాపింపవలయు ననియు, పాతికసంవత్సరములలో సైనికోద్యోగములలో సగమునంత భారతీయుల కొనగవలయు ననియు, కమిటీవారు సిఫార్సుజేయగ, యారెంటిని గూడ ప్రభుత్వమువారు త్రోసివైచిరి. చాలకాలముక్రిందటనే బ్రిటీషు యుద్ధ కార్యాలయమువారు ఇట్టి నిర్ణయము గావించికొని రనియు, స్కీన్ కమిటీ రిపోర్టు బయల్పడిన పిమ్మట దీనిని బయటపెట్టిరనియు జిన్నాగారు స్పష్టముగ సూచించుటయొక్క, యిది నిజముగాదని తెలుప గలుగుచో తెలుపవలయు నని ప్రభుత్వమువారితో పంచెమువైచిరి. లాల్ బజపతిరాయగారు రూపొందినటుల, రాయల్ కమిషను రిపోర్టు ఎటులుండినను, బ్రిటీషు ప్రభుత్వనిర్ణయ మిదివరకే గావించబడినచో, ఆశ్చర్యపడ నవసరముండదు. లజపతిరాయగారికి ప్రభుత్వముపట్ల నిదివరకే విశ్వాసము లేదు గావున, స్కీన్ కమిటీ రిపోర్టునిరాకరణము వారికాశ్చర్యము గలిగింపలేదు.

హిందూదేశమునకు జాతీయసైన్యము గావలయును. విదేశోద్యోగులతో నిండిన హైందవ సైన్యముతో నిమిత్తములేదు. భారతీయులు తమనదాము రక్షించుకొనలేనంతవరకు స్వపరిపాలనార్హులు గారని, ప్రభుత్వమువారు చెలుపుచుండురు. కాని స్వరక్షణకు అవకాశమునయినను ప్రసాదించు. మొత్తముమీద హిందూదేశమునకు బ్రిటీషువారు దయదలచి స్వపరిపాలన మిచ్చెదరనుట కెట్టియవకాశము గనుపించుటలేదు. ఇట్టి ముఖ్యవిషయము చర్చకువచ్చినపుడు, సైన్యాధిపతి వచ్చి జవాబిచ్చుట ధర్మమై యుండెను. స్కీన్ కమిటీ సూచనలను నిరాకరించినటుల మొదట ప్రకటించినవారు సైన్యాధిపతియే యగుటచే, వారు హాజరుగాకుండుట భావ్యముగ లేదని, శాసనసభాధ్యక్షులగు పటేలుగారు మందలింపగ, బ్లాక్టు మున్నగు అధికారసభ్యులు మండిపడి, నభనువిడిచి వెడలిపోవుట, అల్పతనము దప్ప వేరు గాదు. అధికారసభ్యులను, శాసనసభాధ్యక్షుడు మందలింపగూడదు గాబోలు! అనధికార సభ్యులు మాత్రము చీవాట్లు దినుచుండవలయు గాబోలు! అధ్యక్షుని ఉత్తరువును శౌరవింజాలని అధికారులు పార్లమెంటు సభాసాంప్రదాయములను తిరస్కరించుచున్నారనుటకు నందియములేదు. సైన్యాధిపతి స్థానమున ముచ్చటించిన యంగుగారు, బ్రిటీషు సైనికులు భారతీయోద్యోగి క్రింద పనిజేయరని స్పష్టముగ చెలిపిరి.

ఇట్టిసిద్ధాంతమును బహిరంగముగ జెప్పనొల్లక గాబోలు సైన్యాధిపతి హాజరుగాక, యంగుగారిద్వారా చెప్పించియుండురు. యంగుగారి ప్రతిపాదనము బట్టి భారతీయుల కున్న తోడ్పాటుగముల నెన్నటికిని ప్రసాదించవలెనని. అర్హత ననుసరించి యుద్యోగము లీయబడు నను సిద్ధాంతమున కిది విరుద్ధముగ నున్నది. రంగుభేదము స్థిరపడుచున్నది. భారతీయోద్యోగిని యూరపియనులపైన నియమించుట అచరణయోగ్యము గాదని యంగుగారితలంపు. ఏలకాదో తెలియదు. భారతీయోద్యోగులను నిర్దితకాలములో నియమించుట సురక్షితమయినమార్గము గాదట. కలనల్ క్రాఫ్టుగారు భారతీయ విద్యార్థికులను నిరసించుట నహజమే. వీరలవాదము గాంచిన కె. సి. రాయగారివలె ఎట్టిభారతీయుని కయినను ప్రభుత్వముపట్ల విశ్వాసము దొలగుట నహజము. సబ్ కమిటీ రిపోర్టునుగాని సాక్ష్యమునుగాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను గాని ప్రచురింపరయిరి. హిందూదేశమునకు తీరని యన్యాయము జరుగుటచే, భారతశాసనసభవారు ప్రభుత్వముపట్ల విశ్వాసరాహిత్యమును గనుబుడక తప్పదయ్యెను. ఇకమీద భారతీయులు తమపైతామారాధనకే స్వపరిపాలనమును సంపాదించినగాని, హిందూదేశమునకు ముక్తిగలుగదు. రాయల్ కమిషను నియామకమును స్కీన్ కమిటీ సిఫార్సుల నిరాకరణమును గలసి ప్రజలనిస్సహాయతను బ్రిటీషు వారి సద్భావరాహిత్యమును గూడ తేటపరచుచున్నవి. ఈ సమయమున భారతీయులలో నన్ని పక్షములవారును అన్ని శాఖలవారును ఏకమై, ఆత్మవిశ్వాసముతో మెలగుచో, ప్రస్తుతనిస్సహాయస్థితి త్వరలో దొలగక మానదు.

సహకార విచారణ సంఘపు రిపోర్టు

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు సహకారోద్యమము గూర్చి విచారించి రిపోర్టు జేయుటకు గతసంవత్సరమునందొక కమిటీని నియమించిరని పాఠకులకు చెలియును. కమిటీకి టాన్ మెండుగారు అధ్యక్షులు. ఎల్లిసు, స్టాకర్, రామదాసుపంతులు, దేవధర్, రామలింగచెట్టి, పాలుగార్లు సభ్యులు. దేవధరుగారు తమయభిప్రాయము నికను తెలుపలేదు. మిగిలిన వారిలో టాన్ మెండు, ఎల్లిసు, స్టాకరు, రామదాసు, రామలింగచెట్టి గార్లు భిన్నాభిప్రాయములను చెలిపిరి. భిన్నాభిప్రాయము చెలుపనివారు పాలుగారిొక్కరు మిగిలిరి. ఇన్నియభిప్రాయభేదములకెడ మిచ్చిన రిపోర్టు ఎటులుండునో యూహింపవచ్చును. దీనికిదోడుగ, కమిటీవారియెదుట నొనగబడిన వ్రాతమూల మగు సాక్ష్యమునుగాని, మూజవాణీసాక్ష్యమునుగాని, రిపోర్టుతో గలిపి ప్రచురింపరయిరి. ఇది గొప్పలోపమని చెప్పవచ్చును. సాక్ష్యమునందేమి చెప్పబడెనో తెలిసికొనుటకు ప్రజలకవకాశము లేకుండజేయబడెను. చెన్నరాజధానిలో సహకారోద్యమముచేసినవేలు చాలతక్కువ. ఋణప్రదాత లిచ్చువడ్డీరేటు, సహకారోద్యమముమూలమున తగ్గెనని, కమిటీవారు చెలుపుచున్నారు. కాని, ఎంచదగిన తగ్గుదల గనుపింపదు. కేవలము అప్పిచ్చు పనులలో

నిమగ్నమైయుండుటచే, సహకారసంఘములు ప్రజల యభివృద్ధి కంతగ తోడ్పడకున్నవి. గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకుగాని, పరిశ్రమలకుగాని, క్రెడిటుకు సంబంధించని యితర వ్యవహారములకు సహకారోద్యమముపకరింపకున్నది. కమిటీవారి విషయముల గూర్చి చెలిపిన సూచనలు, విశాలవంతముగ కనుపింపవు. ఇంతియగాక “సహకారోద్యమము నూటికి పదిమంది కయిన నెక్కువగ నామకః నయినను ఉపయోగపడుటలేదు. అనేక విధముల, దీనియందలి లోపములను దిద్దవలయును. ప్రస్తుతవిధానమును కొంతవరకు మార్చి, ఉద్యమముపట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధవహించవలయు” నని కమిటీవారు సూచించిరి. ఇందునుగూర్చి కమిటీవారు సూచించిన సంస్కరణములు, రోగమునకు వలయుచికిత్స జేయు నని తలంప వీలులేదు. ఉద్యమము మొదట అధికారుల యాదరణక్రింద బెరిగెను. క్రమక్రమముగ నీ ఉద్యమము అధికారులవశమునుండి తొలగి, ప్రజలవశమగునని ఆశపెట్టిరి. కాని, అట్టిచిహ్న మేమియు కనుపింపలేదు. కమిటీవారియనను ఇందు కవసరమగు మార్గములను జూపక, ఉద్యమమును మరింతగ అధికారవశము గావింప దలపెట్టుట శోచనీయము. ఇటీవల ది. బి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారు సేలం జిల్లాలో నుపన్యసించుచు, ప్రభుత్వమువారికి ఆడిటుమున్నగు వ్యవహారములనుమాత్రము బిప్పగించి సహకారోద్యమ నిర్వహణ బాధ్యత సంతను ప్రజలకే వశపరుపవలయు నని కోరియుండిరి. అధికారాదరణ క్రిందఉద్యమము ఉన్న తాళయముల ననుసరించుటకు వీలుగనుపింపదు. ప్రజ లీయద్యమము నికనయినను నిర్వహింపలేరని ప్రభుత్వమువారు దలచునెడల దీనిని కట్టిపెట్టుట సముచితము. అంతియగాని ప్రజల యద్యమమును అధికారుల ముక్తతాళ్య నుండి దప్పింపకబోవుట అసంభవమగును. ఉద్యమమును అసహకారోద్యమముగ జేయువిషయముగూర్చి కమిటీవారు నాల్గవ అధ్యాయమునందు చర్చించిరి. నాన్ క్రెడిట్ వ్యవహారములను అసహకారులకు బిప్పగింత పెట్టవలయునని సాక్షులెవరును గోరలేదట. సహకారోద్యమమును అసహకారులకు బిప్పగింత పెట్టవలయునను ఆదర్శము మంచిదేకాని అందుకిష్ట డప్పుడే సమయము రాలేదని కమిటీవారు తలచుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు తనిఖీని మానుకొనగ నేఉద్యమము కలవరపూరిత మయ్యెనట. ఎంతకాలమునకు అధికారవశము తగ్గనో చెప్పవీలులేదు. ఎంతకాలమయినను ప్రజలఅసర్వతన సాకుగ బెట్టి అధికారులు యిట్టివాదమును గావించుచునే యుందురు. ఇందుకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయము నొకదానిని గమనింపవచ్చును. సహకారసంఘముల తనిఖీని సెంట్రలు బ్యాంకు కీయగూడదని, కమిటీవారు చెలుపు చున్నారు. తనిఖీ సంఘములు కొంతకాలమునుండియు ఏర్పడి యున్నమాట నిజమే. కాని, ఇవి అధికార ప్రేరేపములై యున్నవి. వీనిని అధికార వశమునుండి తప్పించి, సెంట్రలు బ్యాంకులకును వీని కిని ఉండవలసిన సంబంధమును నిష్కర్షగ నిర్ణయించుటవసరము. సెంట్రలు బ్యాంకుల కిది ఉత్తరవాదులుగ నుండుట యావశ్యకము. అట్టియేర్పాటు గావించుటకు మార్గగ, అధికారుల ప్రాబల్యము నతిశయింప జేయవలెనని కమిటీవారు గోరుట సంభావ్యముగ దోషదు. కమిటీవారి సూచనల ప్రకారము,

సెంట్రలు బ్యాంకు ప్రయమికి సంఘముల తనిఖీకి బాధ్యత వహించ వలయును. బాధ్యతతోపాటు అధికారముగూడ నుండ వలయుగద. ఏసంఘపు వ్యవహారముల నయినను, బ్యాంకువారు విచారింపవచ్చునట. అటుల విచారింపగ, సంఘస్థితి అసంతృప్తికరముగ నుండుచో, తనిఖీ సంఘమువారిని చర్య దీసికొనవలయు నని కోరవలయును. తనిఖీసంఘము వారు చర్యను దీసికొననిచో, బ్యాంకువారు స్వయముగ నెట్టిచర్య దీసికొన వీలులేదు. రిజిస్ట్రారు గారి కీసంగతిని చెలిపి, వారి నిర్ణయమునకు వదలి పెట్టవలయును. కమిటీవారి సూచనలవలన, తనిఖీ సంఘములకును సెంట్రలు బ్యాంకులకును మధ్య బెరుగు చున్న వైషమ్యము లినుమడించుటయు, అధికారుల ప్రాబల్య మతిశయించుటయు జరుగునుగాని, వేరు లాభముండదు. సహకారోద్యమము ప్రజలవశమగుట కిట్టిస్థితి అనుకూలంపదు. ఈసంగతిని రామదాసు పంతులు గారు తమ భిన్నాభిప్రాయప్రకటనమునందు సహేతుకముగ వివరించిరి. సెంట్రలు బ్యాంకుల కిందు వలన ఎట్టినష్టముగలుగునో సూచించిరి. తనిఖీకి అధికారుల ఏజెంసీని తొలగించి అసహకారుల ఏజెంసీని నియమింపవలె నని రామదాసుగారు కోరిక. సెంట్రలు బ్యాంకునునమ్మక రిజిస్ట్రారుగారికి దానివైయధికారమిచ్చుట పాడిగాదని వీరు స్పష్టపరచుచున్నారు. కమిటీఅధ్యక్షులగు బెకా సెడుగా రటుగాక బ్యాంకువారికి తనిఖీఅధికార ముండగూడదనియు రిజిస్ట్రారుగారిసహాయమును బ్యాంకువారుగోరుట యవసరమనియు పట్టుదలసూపుచున్నారు. సెంట్రలు బ్యాంకులకు తనిఖీఅధికార మొనగుచో, తనిఖీకై పుట్టిన ఘోషరేపనులంతరించునని, వీరికి భయముగలదు. ఘోషరేపనులకు ప్రభుత్వమువారు మొదటి అయిదుసంవత్సరములలో సంవత్సరమునకు పంజెండువేల చొప్పున ధనసహాయము జేయవలయునని, వీరు గోరుచున్నారు. కమిటీ రిపోర్టు చదువుట కనుకూలముగ లేదు. పెక్కు సంగతులను పరస్పరసంబంధము జూపక కమిటీవారు వివరించిరి. వీరి సూచనలసంఖ్య మితిమీరినది. వీనిలోముఖ్యమగున సేమియో, ముఖ్యముగాని వేమియో, సులభముగ గోచరింపవు. అధికార దృక్పథము వీనిని పూర్తిగ నావహించినది. భారతీయుని గూడ రిజిస్ట్రారుగ నియమింపవచ్చునని, కమిటీవారిలో కొంత రభిప్రాయపడిరటగాని దీనిని విధిగ సూచింపలేదు. ప్రజల సామర్థ్యము పట్ల సాధిక సంఖ్యాకులకు విశ్వాసము గనుపింపదు. అభివృద్ధి శాఖామంత్రిగారు కమిటీని మొదట నియమించిన యుద్దేశ్యము సరికేలదయ్యెను. నాన్ క్రెడిట్టు పనులు అభివృద్ధి గాంచలేదని చెప్పిరిగాని, ఎటుల గాంచదగినో కమిటీవారు చెలుపరయిరి. కొ-ఆపరేటివు స్టోరులను చిన్న పట్టణములలోగాని, గ్రామములలోగాని స్థాపింప వీలులేదనిరి. గ్రామ పునర్నిర్మాణము విషయమై, పలువురకు పలువిధాభిప్రాయములు గలవనియు, దీనికొరకు అభివృద్ధి శాఖలన్నియు గలసి పాటుబడవలయుననియు చెప్పిరిగాని, సహకారముద్వారా గ్రామపునర్నిర్మాణ మెటులజరుగునో సూచింపరయిరి. ఇంతముఖ్యవిషయమును పది పంక్తులతో వదలిపెట్టుట విచిత్రము. భాషల ననుసరించి సహకార ప్రతిష్ఠాపనలను నెలకొల్పవలయు నను కోర్కె సామాన్యముగ వ్యాపించియున్న దని

తెలిసిన విషయమే. ఆవిషయమై కమిటీవారు వ్రాసిన యీశ్రీందివిషయములను గమనింపవచ్చును. “ప్రత్యేక భాషాభాగములకు ప్రత్యేక ప్రతిష్ఠాపనల నేర్పరుపవలయు నను కోర్కె యిదివరకే గలదు. తెలుగుదేశమునందు ఆంధ్రసహకారసమ్మేళనము అనుపేర నిదివరకే యొకసంస్థ గలదు. అది ఇంకను పెరుగలేదు. ఇట్టిసంస్థలు ప్రస్తుతసమయమున రాష్ట్రీయ సహకార సంఘముతో జేరవలయును. దీనివలన ఏకీకరిని పనులు జరుగును. పత్రికలను, పోత్తములను ఇతర వాఙ్మయమును ప్రచురించుటయు, భాషాభాగములందు ప్రచారము సలుపుటయు ఈ సంఘముల ముఖ్య ప్రయోజనములు. ప్రతి భాషాభాగమునకును ప్రత్యేక సంఘముల నేర్పరచుట, దూరాదర్శము. కాని యీయాదర్శము ఒక్కమారుగ నెరవేరదు.” భాషాప్రయుక్త సహకార సమ్మేళన నిర్మాణావశ్యకతను కమిటీవారు గుర్తించినందులకు సంతసింపవచ్చును. కాని యీయాదర్శమును త్వరలో జేరుటకు దృఢప్రయత్నములు జరుగ వలయును. అంతియగాని, ఆదర్శము త్వరలో సాఫ్యపడదని నిరాశ జెందుట పాడిగాదు. ఇతర రాజధానులలో సహకారోద్యమాభివృద్ధికై ప్రదర్శనపుటెయియును ఉపయోగించు చున్నారు. కాని చెన్నరాజధానిలో, మోటారు వానులు ఎక్కువ లాభకరముగ నుండు నని కమిటీవారియుద్దేశ్యము. సహకారశిక్షణమును మద్రాసు వాణిజ్యప్రతిష్ఠాపనలో గలపవచ్చు నని కమిటీవారు భావించు చున్నారు. కమిటీ రిపోర్టుగూర్చి సహకారోద్యమమునం దభిమానము గలవారెల్లరును తమయభిప్రాయములను త్వరలో వెల్లడి జేసెద రని నమ్మెదము.

భారతదేశ స్వపరిపాలనము

వర్తకమునకు భంగములేకుండ జేయవలెను
లండన్, మార్చి ౩:—పైమ్మ పత్రికలో ౨౯ బిల్లి వారీగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—స్వదేశములోను విదేశములందును భారతీయులపరిశ్రమలను, వాణిజ్యగుండు నియమించబడిరి. వారి లాభములకు నష్టములేకుండజేయవలెను. ఇండియాలో ప్రతిదినము 1000000000 పానుల పెట్టుబడితో కంపెనీలు పరిశ్రమచున్నవి. ఇండియాతో వర్తకముచేయుచున్న జాతులకు ఇండియా ఆదాయము స్థిరముగనుండునని నమ్మకము. లేనిచో, ఇండియా ఆర్థికపరిపాలనము స్థిరముగ లేనిచో వర్తకము బాగుపడదు. పరిపాలనా స్వాకింత్యమును మెచ్చుజేసిన కొలది ఆదాయమునకు, లా, ఆర్జకు భంగములేకుండ జేయుటవలెనని వర్తక సంఘమువారందరు దాపరికములేకుండ చెలుపుచునేయున్నారు. భారతదేశవర్తకుల పారిశ్రామికలు ఆదేశభిప్రాయమును గల్గియుండురుగాక యిది.

సైన్యమున భారతీయులను జేర్చుకొనుట

లండన్, మార్చి ౩:—దొమినియను సర్వత్రావిద సయస్యము సేర్పాటుజేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిరి. దానివలన భారతీయులు పూర్వమునలే ఎక్కువో ఒకరో ఇద్దరో గాక చాలమందిజేరుట కవకాశముండును. శాసనసభాధిపతి స్క్రీమింగ్ డియమై జేసిన విమర్శలను పైమ్మపత్రిక సమర్థించుచున్నది. భారతీయులకులను విస్తారముగా సమనికృష్టితో జేరువారిని తయారుజేయవలెనని భారతీయులను నియమింపుడని రాజకీయతైత్తలకును టుచితముగాదు. ఇట్లు భారతీయులకులను నుండురు రాసంతకాలము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాజకీయతైత్తల ఉజ్జాయింపుతో ప్రసక్తిలేకుండ సయింకపంపదబట్టి భారతీయులను నియమింపవలెననుచున్నది.

విదేశవార్తలు

ఆంగ్లో-ఈజిప్టు

బ్రిటిషు పత్రికల వ్యాఖ్యలు

ఆంగ్లో, మార్చి 8:—ఈజిప్టులో విదేశీయులను గాఢాదుటకై బ్రిటిషువారి తీరును ఈజిప్టును బంధించి తెచ్చునట్టిక వాగొనవచ్చును. వాస్తవమువారి కిది కోపముగ నుండవచ్చును. కాని ఆది తమరు చేసికొన్నదాని ఫలితమే నుని గ్రహించవలె ననున్నది. నుని యనకాశమును అతివాదులు దాని విలువను గ్రహించలేక గోల్పోయి రనుచున్నది.

సగృహ్యముతో గౌరవముగ జేయవలెనట్లు బ్రిటిషువారి ప్రయత్నములను మార్చి 25 తేదీ ఈజిప్టువారు నిరాకరించినది డెయిలీ టెలిగ్రాఫుపత్రిక యొక్క వ్యాఖ్య.

ఆంగ్లో విదేశీయ వర్తమాన బ్రిటిషు పత్రికలు దురుప్రయత్నముగా గాని వారికడపటిలేకు చాలకొనవచ్చుననుచు దీని లిఖరలు పత్రిక లనుచున్నవి.

ట్రాన్సువానియా విదేశీయ వర్తమాన లక్ష్యంతోనే లభించుననియు ట్రాన్సువానియా పరిస్థితులు అనుకూలముగ వరకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఋణమియ్యవలెననియు కర్మలు అమెరికా రసిరి.

బ్రిటిషు సైనిక మందిపులు

కాన్స్టాన్టినోపల్ 8-వ తేదీని ప్రవేశపెట్టబడిన, సైనికులను 50,000 మందిని తగ్గించవలె నని కార్మికపక్షమువారు తెచ్చిన తీర్మానము వీగిపోయెను. పిదప మండిపు లంగీకరించబడినది.

బ్లాకెటుగారిపై చేతిపెట్టెను విసరుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 20:—(మెయిలు) పర్ బ్యాంక్ బ్లాకెటుగారిపై హిందూస్థానీ ప్రైవేటుపత్రికా సంక్షిప్తవిలేఖరి విసరణచేతిపెట్టెను యుమ్మే ఫ్రీప్రెస్ లండనువిలేఖరి ఇట్లు యెఱుఁపుచున్నాడు. ఫిబ్రవరి 18 తేదీని పర్ బ్యాంకిని బ్లాకెటుగారిపై ప్రమాదవశమునచేతిపెట్టెపడినని నమ్ముచున్నాడు. యాటరుతంతివార్త ఇట్లు యెఱుఁపుచున్నది. బ్లాకెటుగారిపైబడిన చేతిపెట్టె హిందూస్థానీ ప్రైవేటుపత్రికా విలేఖరిది. ప్రభుత్వోద్యోగి పనిచేయుచుండ ఆతనికి అపాయమును గల్గించెనని అరస్తుజేసి రెండువేలరూపాయలు జామీనుమీద విడిచిపెట్టిరి. ఆవేళములో దగ్గరనున్న ఇంకొక సంక్షిప్తవిలేఖరిపెట్టెను బ్లాకెటుగారిమీదపడిరి, బర్క్లెడ్ ప్రభువనికి దే తగిన ప్రత్యుత్తరమునది. కాని పోలీసువారికిచ్చిన వాఙ్మూలములో ఆవేళములో ప్రమాదవశమున పెట్టెపడినది.

రాయలు కమిషను

మేజరు గ్రాహం పోలుగారి యువన్యాసము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 9:—ల్యాన్సుబరీ, గ్రాహంపోలుగార్లు రాయలు కమిషనుపట్ల జూపినవైఖరిని సకలత్వలా గాదు ఖండించిరి. డొమినియను ప్రతిపత్తియనుపదము అర్థములేనిది. అఫ్రికాలోను, ఆస్ట్రేలియాలోను, ప్రపంచమందంతటను ఉన్న తమ దేశీయులగౌరవమును నిలుపుటకును, గాఢాదుటకును స్వాతంత్ర్యముగల భారతదేశము పోరుననిరి.

గ్రాహంపోలుగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. డొమినియను ప్రతిపత్తిని గడించినట్లు ఇండియా, జలయాచో సామ్రాజ్యమునందీ విడిపోవచ్చును. సకలత్వలా గారు ప్రభుత్వం వాక్యముల బర్క్లెడ్ ప్రభువు, వింటర్స్టూప్ భువుగారును త్వామనలించిండు విధానము న్యాయమనే తెలంచెదరు. అట్టివాక్యములు భారతదేశాభివృద్ధికి ఆర్థికరక్షణకుగ నుండును.

యం. సి. సి. టెన్సెను పందెములు

బాలగోపాలను, మోక్షరామిగార్లు డబ్బులు పైసలో విజయము గాంచెరి.

సి. వి. అనంతకృష్ణయ్యగారు

అడ్వకేటు-జనరలుగ నియమింపబడిరి

భారతదేశ నేనలను వాహబీలపై

బంపుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 9:—బీముసర్వీసును, వాహబీలు కబళించుచుండ, గాఢాదుటకు భారతదేశనేను బంపిరి. ఆసేనలు కోపము జేరినవి.

బ్రిటిషు నౌకాదళ మందిపులు

తగ్గుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, మార్చి 9:—నౌకాదళ మందిపులలో 7 లక్షల పానులను తగ్గించిరి. (కొత్త 25 నౌకలను 12 వందల మందిని తగ్గించిరి.

జపానుదళమున కీ కృత్యము ఆత్మకీయము 18 తేదీని జరిపెదరు.

నికరగ్యా వైచానికము పెద్దరామబండ్తో డీకొన్నందున విమానము బద్దలై వైచాని కపూర్ సార్జంటు బ్రాంకు ఘర్షణగారును చనిపోయిరి.

గ్రేటుబ్రిటనుకు ఇవికొన్నపుడు ముత్తాముకు ఆర్థికపరిష్కారము జరుగుననియు 100000 పానులకు ఏర్పాటుచున్నదనియు తెలియుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ

సైమను కమిషనురాక సందర్భమున పోలీసుగ్రాంటు తీర్మానము

మద్రాసు శాసనసభయొక్క 18 వ తేదీ (మంగళవారం) సమావేశమున గౌ. లామెంటుగారు యీ క్రిందితీర్మానమును పాఠించెదరు:—సైమను కమిషను రాకసందర్భమున ప్రత్యేక పోలీసుదళములను యేర్పాటుచేయువిషయము 1927-28 వ సం. బడ్జెటులో అంచనా జేయబడిన మొత్తముగాక మరియూ 8,50,000/ల యొక్క మొత్తము ప్రభుత్వమువారికి గ్రాంటు కాబడవలెను.

తీర్మానమునకు సవరణలు

పై తీర్మానమునకు యీ క్రిందిసవరణ లుపాదించబడును.

సి. ఎస్. గోవిందరాజుగారియొక్క వాదన:—బడ్జెటు అంచనాకు మించిన రూ. 8,05,000/ల మొత్తమునుండి రూ. 14,500/ల తగ్గించవలెను.

(సైమను కమిషను రాకసందర్భమున మద్రాసు నగరమునకు ప్రత్యేక పోలీసుదళము తెప్పించుట భావ్యముగాదను విషయముగూర్చియు, ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీనాటి పోలీసువారి ఆక్రమప్రవర్తనగూర్చియు చర్చింపబడవలెను.)

శ్రీయోతులు ఎ. కాశ్యప్ రావు, ఎస్. సత్యమూర్తి, సి. వెంకటరంగంనాయుడుగార్లు సవరణ:—

బడ్జెటు అంచనాకు మించిన రూ. 8,05,000/ల మొత్తము గ్రాంటు పూర్తిగా కొట్టివేయబడవలెను.

సైమను కమిషను రాక సందర్భమున మద్రాసు నగరవాసులను భయపెట్టు నుద్దేశముతో ప్రత్యేక పోలీసుదళమును తెప్పించుట ఆక్రమమును విషయముగూర్చియు, జనవరి 29, ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీలందు పోలీసువారి ఆక్రమప్రవర్తన గూర్చియు దౌర్జన్యముగూర్చియు చర్చింపబడవలెను.)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

వైసు ఛాన్సెల్లరు యెన్నిక

9-3-28 వ తేదీ నెహేలు సభలో శ్రీయంత కట్టవంచి రామకొంగారెడిగారు విశ్వవిద్యాలయమునకు వైసు ఛాన్సెల్లరుగా నెన్నుకోబడిరి.

26-4-28 వ తేదీనుండి 5 సంవత్సరములవరకు వీ రాపదవిలో నుండెదరు.

రిజిస్ట్రారు నియామకము

9-3-28 వ తేదీ నెహేలు సభలో శ్రీయంత సి. డి. ముబ్రహ్మణ్యశెట్టిగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు రిజిస్ట్రారుగా నియమింపబడిరి.

26-4-28 వ తేదీనుండి 5 సంవత్సరములవరకు వీరి పదవిలో నుండెదరు.

కాల్ గెను ఆహ్వానసంఘము:—యొక్క కార్యనిర్వాహక సభ 18 వ తేదీ మంగళవారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు మహాజనసభా హాలునద్ద జరుగును.

డొమినియనులు తలపముగ నుండవచ్చునని హర్షిగాజు గారన్నపుడు నట్లున్నవాని గ్రేటుబ్రిటను ఆత్మంతన్నేహముతో నుండవలె ననిరి.

ఆబీరెయిలీ అనునామ కేపుటపునుకు సావకాశముగ విమానముమీద బయలుదేరెను.

లాహోరులో సైమనుకమిషనును బహిష్కారము లాహోరు, మార్చి 9:—సైమను కమిషనర్లు లాహోరు విచ్చేయుచున్నార కనుక నల్ల జెండాలును చేతబట్టి వారిని బహిష్కరించుచున్నట్లుగా ప్రకటించబడునని ప్రజల నందరిని లాలలజపతిరాయిగారు పాచ్చరించుచున్నారు. రేపునల్ల జెండాలు ఊరేగింపు అకాలీనాయకుడగు సర్దార్ భరత్ సింగుగారి నాయకత్వమున జరుగును. (ఆ. ప్రె)

గుంటూరు లెను హైస్కూలుకు విరాళము రేపల్లెతాలుకా ఉల్లిపాలెం గ్రామజమిందారువారగు శ్రీరాజు మారాజీని వెంకట్రామ అప్పారావు బహదరు హాలు గుంటూరులోని లెను హైస్కూలుకు కాలేజీగా చేయుటకుగాను నూటపదహారు రూపాయలు విరాళము నొసంగిరి. గుంటూరు. వి. రామకృష్ణయ్య.

బి. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి

యొక్క వట్టిపూర్తి సంఘమువారి కార్యనివేదికము

అగ్రాపనాధిపా, పభాసగురూ!

మా కార్యనివేదికను విన్నవించుటకు పూర్వము మిక్కిలి నిహితకరమైన విషయము చెప్పవలసి వచ్చినందుకు మిక్కిలి విశేషమున్నాము. వట్టిపూర్తి సంఘ పథ్యములలో ముఖ్యము అంద్ర గోరూపాంగ భాషాభివృద్ధి వర్తమానములు నగు దివాన్ బహుమార్ డా|| కి|| బి|| రామమూర్తిగారి వారు ఈ సల రి-వ లేని పరమపదము బొందిరి తెలుపుటకు మిక్కిలి విచారించుచున్నాము. స్యయంకృషివలన మూడు భాషలలో ఆంగ్లమున పాండిత్యము సంపాదించి ఉన్నతకళాకాలకు ప్రభావాచార్యుడై వర్తమానమున పరమభాషాభివృద్ధి లభించే నిరంతరము భాషాసేవ చేయుచుండిన రామమూర్తిగారి మరణమువలన వట్టిపూర్తి సంఘమువారికి గాక అంద్రదేశమునకే తీరని లోటు గలిగినదని చెప్పవలయు. ఏది యాత్మకు సర్వేశ్వరుడు కాంతి ప్రసాదించుగాక.

వాఙ్మయ ప్రచారములయంద బ్రజలకు జాతీయదర్శములకు బోధించి దేశభాషాభివృద్ధిని పెంపొందితే మేము లను యథోచితముగ సత్కరించుట విద్యాధిపతుల విధియని తలంచి మా సంఘము 18 మాసములకుంద నేర్పడినది. మా విజ్ఞాన సములలో గడచిన భాద్రపదమాసములో వట్టిపూర్తి యత్నిము జరిపెదమని ప్రచురించి యుంటిమి. మేము పెట్టికెడుపు తప్పి ఆనూసము లైనందుకు విచారించుచున్నాము. కాని ఈ యా లస్యమునకు వట్టిపూర్తి సంఘమువారియంద కారణము కాదని విన్నవించుచున్నాము.

మేము మొదలు తీసిన ప్రజాశిల్ప సంపూర్ణ గ్రంథా లి 1000 ప్రతు లిచ్చుచేయుటకు నిర్దేశించితిమి ఇందుకు 15000 రూపాయలు కావలెనని యంద నాజేతబడినది. ఇంత ప్రవృత్తి మత్సరమునకు కష్టసాధ్యమని తలచి 600 ప్రతులు మాత్రమే యిచ్చుచేయించితిమి. ఈ ప్రతులు సిద్ధమగుటకే నుమాట రు10000 లు కావలసివచ్చినది.

రాజాదరణకు లేకుండ సామాన్యగ్రామీణుల యాదార్యము శాశ్వతమైన నాయుద్యమము కరవేరుట కవసరమైన ప్రవృత్తి సమూహములలో కొంతకాలముగాను కాకముందని వేరుగ చెప్పవలసివచ్చెను. ఇంతియొకాక మా ప్రతిష్ఠా కరవేరుటకు సంపూర్ణ గ్రంథావళి సిద్ధమైన తరువాతగాని వట్టిపూర్తి యత్నినము జరగవలసివచ్చెను. చందాదారులకు వాగ్దానముచేసిన నూతన గ్రంథములు ప్రాముఖ్యము, అచ్చుపని పూర్తి యగుటకు మే మనుకొనిన దానికంటె కొన్ని మాసములు వృథాయె నది. ఏది యెట్లుయినను మా యుద్యమము నెరవేరి ప్రథమ సంవత్సరాంతములోపుగ వట్టిపూర్తి యత్నినము జరుగవలసిగలదులకు సంకల్పించుచున్నాము.

భాగవతకథామంజరి, ప్రహ్వకాటకము, కర్పూర మంజరి ద్వితీయభాగము అనుమాండు నూతన గ్రంథములు మా చందాదారుల కిచ్చెదమని విజ్ఞాపనములో ప్రకటించితిమి. ఇది గాక విష్ణుగర్భముడగు శాంధ్రదేశ చరిత్రాత్మకమైన చిన్ని నవలనుగూడ రి-వ సంపుటములో తేర్చితిమి. భాగవతకథా మలలో "అభిషేకనాటకము" నకు బహుళగ 'చాదరణ' నాటకము 7-వ సంపుటములో తేర్చబడినది. ఈ సంపూర్ణ గ్రంథావళిలో శ్రీలక్ష్మీనరసింహుగారి పద్యకావ్యములు చేరలేదు. మేము ముద్రింపవలసిన 10 సంపుటములు 5000 పుటల గ్రంథమునని ప్రకటించితిమి కాని గ్రంథములు పూర్తియగు నప్పటికి 6588 పేజీలయినవి. అయినప్పటికి మా వాగ్దానమును బట్టి 10 సంపుటములు పోవులన్నిటిలో సహా 25 రూపాయల కే మాచందాదారుల కందజేసితిమి. 600 ప్రతులు అచ్చుచేయించినను ధనలోపముచే 400 ప్రతులు మాత్రము వైండుచేయించిన మైనది. అచ్చుపని యిక్కడ జరిగినను పుస్తకములు నుండరముగ నుండుటకు వైండుపని మాత్రము చేస్తూ పట్టుములో చేయించితిమి. మొదటి సంపుటము ప్రహ్వకాటకము 400 పుస్తకములను నూతన గ్రంథములకు ప్రహ్వకాటకము కర్పూరమంజరి రెండవ భాగము 1000 కాపీల పొత్తునను అధికముగ అచ్చు చేయడమైనది.

ఈ పుస్తకములన్నియు తయారగుటకు 2400 రూపాయలు విలువగల 600 రీతుల కాగితము కావలసి వచ్చినది. అచ్చుకూలి 2500 రూపాయలకు మించినది. వైండుచేయించుటకు 1000 రూపాయలపైటికి కర్పయినది. చందాదారులవలన 65800 రూపాయలు వసూలైనవి. ఇంకను 2920 రూపాయలు వసూలు కావలసియున్నది. ఈ జమాకర్షణల వివరము కెందెవ యనుబంధములో చూడవచ్చును.

కృతజ్ఞత.

సంపూర్ణ గ్రంథావళి ప్రతులు 884 చందాదారులకు 40 పీటిమి. చందాదారులకు తేరి మా యుద్యమము కొనసాగునట్లు చేసిన యంద్రవాఙ్మయభివృద్ధిమండలిని మా కృతజ్ఞతా పూర్వకమందములు. కేక్రెండు భాషాభివృద్ధి మండలి ప్రతులుకొని మాకు ధనసహాయము చేరి. ఇట్టి పోషకుల పేరులు మొదటి యనుబంధములో జూపబడినవి.

విశేషించి మునగాల పరగణా జమీందారులు, జాతీయోన్మయములకు పట్టుకొన్న ము విజ్ఞానచంద్రికా ప్రతిష్ఠాపకులలో కొకరగు శ్రీమంతు రాజా నాయని పెంకటరంగారావు బహుదరులు తమ సహజోదార్యమును జూపి పదిప్రతులు కొనుటయే గాక గ్రంథముద్రణము నుపక్రమించుటకు గావలసిన ధనము నిచ్చి మాకు సర్వవిధముల లోడ్చిరి. వీరి కీర్త్యునుము నందుగల యభివృద్ధిమండలి కార్యదీక్షయు మిక్కిలి ప్రశంసనీయుము. అచ్చుపని పూర్తియై పుస్తకములు చందాదారులకు చేరువగుటకు ముమ్మడి ద్రవపానీయలేదు.

అంద్రప్రదేశ్ కా సంపాదకులను దేశోదారకులను సర్వ సమద్యమములకు ప్రాపనదగు శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు విమలప్రతులు తీసికొనుటయే గాక మా యుద్యమమును అంద్రప్రదేశ్ నుండితమగ ప్రకటించుచు మా కమాల్యమైన సహాయముచేసిరి. గ్రంథముద్రణము ప్రారంభించినది మొదలుకొని మాకు సంవత్సరములవరకు అచ్చుకర్షణల కొరకు లొందర చేయని వాగ్దానముచేసిన నుజనరంజనీ ముమ్మదాకాలాధిపతులు పోతాత్రగడ శేషగిరిరావుపంతులుగారి యాదారభావమును సాహసమును మిక్కిలి కొనియాడవలసింది. దేశసేవాతత్పరులగు మావట్టిపూర్తి సంపూర్ణములు వ్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారికి వయసు చెల్లినకొలది యిట్టి సమద్యమములయొక సమస్యను మొదలై మా పురములలోని యువ లకు నిరంతరము దారి జూపుచుండును. ఇది మా పాటల భాగ్యమని చెప్పవలసియున్నది. మా యుద్యమమునకు లోడ్చినవారు మిరియు పెంపొందెను. కిరికంపంకిని మేము చేయగలిగిన మనః పూర్వకమైన కృతజ్ఞతావందనములు తప్ప వేరొక ప్రత్యుపకారము కనబడదు.

ముగింపు

పుస్తకములు తీసికొనిన చందాదారులందఱు సొమ్ము చెల్లించియుండున యెడల ఈ సమయమున లక్ష్మీనరసింహుగారికి పోలితోషికముగ నిచ్చుటకు కొంత ద్రవ్యము మిగిలియుండెడిది. కాని కొంత చందాదారులకు తమ బాకీలను చెల్లించకపోవుటచేత మా సంకల్ప మిడిరలేదు. ఇది ఇందుడగ 200 సంపూర్ణ ప్రతులుక ప్రహ్వకాటకముల సంపుటము తొలక మిగిలిన 40 పుస్తకములను వైండు చేయించవలసియున్నది. ఇదిగాక అచ్చుకూలితొలక 2000 రూపాయలు బాకీ నిలిచి యున్నది ఈవ్యవహారములన్నియు పూర్తియైనగాని వట్టిపూర్తి సంఘమువారి బాధ్యత వదలదు. కావున మాయందు యి యుంచి చందాదారులు తమ బాకీలను వెలునీ చెల్లించుటయే కాక అంద్రవాఙ్మయభివృద్ధిమండలి క్రొత్తచందాదారులకు చేరి మిగిలియున్న 200 ప్రతులకు కొనుటకు ప్రార్థించుచున్నాము. అచ్చుపనిన గ్రంథములన్నియు ముక్తమైయుండల కవికి సత్కారముచేయుటకు విండుదును. కావున విద్యాధిపతులు, భాండా గారులును, పాఠశాలాధికారులును మాకు లోడ్చి మిగిలిన పుస్తకములకు తగ్గరలో కర్ప చెట్టుటకు కొరతయన్నాము. జాతీయ కవులను ఇట్టి నూతనద్యమమున గౌరవంపజూపట కిదియే మన దేశములో ప్రథమ ప్రయత్నము నూయత్నము చాలవకు సఫలమైనదయే చెప్పవచ్చును. దేశీయకవులకు మనదేశములో నిట్టి గౌరవము నిరంతరము జరుగుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇట్లు విన్నవించు,

రాజమహేంద్రవరము } పాలకోడటి గురుమూర్తి,
11-8-1928

వట్టిపూర్తి సంఘకార్యదర్శి.

* * *

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవికి

ఆంధ్రమహాజనుల యభినందనములు

రాజమండ్రి, మార్చి 11.

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ మునగాల రాజాగారు వదిలిరి:-

మహాకవి!

నేడు సుదినము. మావట్టిపూర్తి జయంతి జరిగి మియెడల గౌరవాస్పదమైన ప్రేమను జల్పడించుటకు చిరకాలముగ నేచియున్న యంద్రమహాజనుల మనోరంజనము నేటికి సిద్ధించినది.

పూర్వము నానదేశములో రాజావలంబుచేత కవులకు వీరనోపాధియై యుండెను. ఇప్పుడు నదేశముల పూర్వకమే నని ప్రజలలో జ్ఞానశ్రేష్ఠ జనించినది. జ్ఞానదీపితులైనవని

రము జ్ఞానదీపితులైన వీరి మేరగాని. దేశభాషాభివృద్ధి సంస్థను కవులు గ్రహించిరి. సామాన్యజనులకు నుబోధకములగు ఉద్బంధములు వ్రాయుట కారంభించిరి. సర్వకవులను పోషించుట తమవిధి యని ప్రజలు గుర్తెరిగిరి.

మిగులువరేణ్యుడగు కందుకూరి వీరేశలింగకవివలె మిగులు దేశీయవాఙ్మయభివృద్ధిని తద్వారా జాతీయభావోదయమునకు కారకుడై యంద్రవాఙ్మయము నిరూపించుటకు శక్తివంతులై క నిరంతరము పోలుబడి యంద్రులగా భాషాసంగమునకు కృతజ్ఞతను పాశ్రుతెరిగి ఇరవదిసంవత్సరములలో మిగిలినవాఙ్మయవాటక ప్రతు లొకలక్ష చెల్లుబడి యగుటయే మార్కుల జనరంజకత్వమును వేరొక చాటుచున్నది.

మిగులు మొదటినుండియు ప్రజలపూజ్యార్థి కృష్ణపల్లి సర్వేశ్వరి. శ్రీరామకృష్ణులు వాటిల్లినను మిగిలిన వందలక వారికి జ్ఞాన శ్రేణులు ప్రసాదించుటకు ప్రయత్నించి మిగిలినవాటక ఆంధ్రులు మునుపటిదని చెప్పగలరు. మిగిలినవాటక ఆంధ్రులకు వట్టిపూర్తి మాద్రణమున కై యార్జించినధనము శ్రీమంతుల యావిచే గాక సామాన్యగ్రామీణుల యాదార్యమువలననే చేపొరినదని వినుటకు మిగులు మొదటినుండి మనముకము.

లక్ష్మీనరసింహులు సనతులనంటివా రగుటచే నొకయొక్కలో నిమగ్నరని ప్రతీతి. ఈ వ్యాధియను మిగులు క్రమింపలేదు. మాప్రయత్నములలో కూడ లక్ష్మీనరసింహుల సహజ వైరమే ఘటింపటచే, మేము సమరింపదలచిన పాటిలో పీకము పుస్తక రూపమును చాల్చినది. ఐదు సంవత్సరములకు మేమిచ్చెడి త్యాగమునే మిగులు మహామేధువుగ గ్రహించెదరని నమ్మము దయమయ్యుండగు పరమేశ్వరుడు మిగులు చిరాయురారోగ్యముల ప్రసాదించి ఇంకను మిగిలిన దేశోదారకము లగు గ్రంథరాజుల వెలయంపడేయుగాక యని ప్రార్థించుచు నిరవసరము. ప్రభవసంవత్సర భాద్రపద బిరగ ఆంధ్రమహాజనులు. శనివారము. 24 సెప్టెంబరు 1927

కడచిన 50 సంవత్సరముల

క్రిందట నుంచి

ప్రపంచమునందటను కిల్లలకు దగ్గునివారిని కొలుకు.

చాంబర్లెన్ కాఫ్ రమిడి

నే యువయోగింపుచున్నాను. గొంతలోని, చక్కని తనను, రాత్రి వచ్చు దగ్గులను, కింక వాయువులను, జలుగులును అభివృద్ధినిండి ఆహారకరమగు యిష్ ప్లాంట్లను మొదలగు విషవాయువులను గామందా కాపాడును. సంతోషముగా నెంచుచున్నాను. విషపూరితమయ్యిన దినుసులెవ్వియు యిందు చేరియుండలేను.

చాంబర్లెన్ దగ్గు నివారిణి

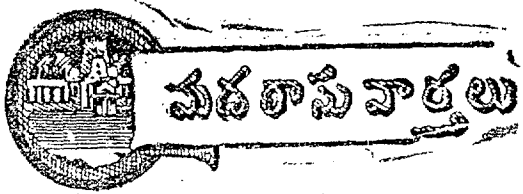
ప్రపంచమునందటను చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతినిందిన దివ్యవధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక నుగియున్నది. CHAMBERLAIN MEDICINE Co., Des Moines, Iowa U. S. A. నుత్తుపదార్థము లిందులో కలియదు.

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జగన్మోహనాద్రి, పాస్తూపురము, ఆంధ్ర ఇంద్రజాలము, ముగ్ధకావ్యము, భూతకావ్యము, భూతకావ్యము, శ్రీకేశ తిమాహులు, విశ్వదేవతలు, మనుష్యాని నూతనముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టింపుట, కేసమురే పర్యాధి యగుట, శరీరములేని కిలచేత మోక్షాడించుట, గాత్రమును ముగ్గుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములన్ని విధించే కథిక రచయితగలరు. బి. గూ. 2113 చమత్కార గణితము. (తెలుగులో కవిటి వారిచే ఆంధ్రాపు రావడినది.) ఇందులో విశ్లేషణనోద, మనో గణితములు, సమస్యలు, విశ్లేషణ, యంత్ర, తమాసా లెక్కలు, గణితావధానము గొప్ప. కల గూ. 112 కి గూ. 9 పీ. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, మింగోలు. (గుంటూరులో)

డా. ద. క. మ. ం. ద. ల. ం.
ది. మా. డ. ర. క. హ. ం. మా.
హె. య. డి. ల్.
వి. క్రి. ల్. భ. వ. న. ము. లు.
రేస్ కోర్సున కె. మ. ట్. మి. యు. సి. ట్ల. ను
పూర్తిగానే రిజ్యూ చేసుకొనుదు.

మహారాజు పేరిట స్థాపన అయిన ఉదయవరమునకు 850 మైళ్లు 14/40 గంటలలో పోగల "నల్లగొండల ఎక్స్ ప్రెస్సు" కు రైలు మొదటి రెండుతరగతుల ప్రయాణీకుల ఛార్జీ రాయితీ బయలుదేరును.

రాకపోకలు:— పానగలురాజా, ఎ. జె. పవన్ గార్లు ఆదివారం ఉదయము మద్రాసునవ్వరి. రా. బి. సి. వెంకటరంగారెడ్డి, కర్నూలు) గారు నేటి యాదవము మద్రాసునవ్వరి. మారు హిందూజీవాదాయముల పోల్డనకు అభ్యుత్థులుగా నుండ గోరవీరనియు, సనకువదనిన పి రింకను స్వీకరింపలేదనియు చెప్పుచున్నది. (ప్రభుత్వం జనుశాసన గ్రామము గతకేసినారం రా త్రి మద్రాసునవ్వరి కలకత్తానవ్వరి.

శ్రీ శ్రీ ఎ. ఆర్. శ్రీనివాసరావు:— హిందూ పత్రిక సంపాదకుల ఎ. రంగస్వామిశాస్త్రిగారి శ్రేష్ఠ పుత్రుడన ఏ. ఆర్. శ్రీనివాసరావు తుల్యగమనము బాధపడుచు 26 యేండ్ల ప్రాయముల గతరాత్రి తమ స్వగృహములో (మాచిమలగోడు) మరణించిరి. వీరు యిండియన్ మెడికల్ సర్కికులో కొంతకాలముండిరి. పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు పరగణాలో కొంతకాలము పనిచేసి దేశభాగ్యము చెడినందున తమ యాద్యోగమునకు రాజీనామా పోసగి, తిరుళ్ళిక్కోటిలో నై ద్యవృత్తి నవలంబించుచుండిరి.

బోటుమెయిలు, తిరునంతపురం ఎక్స్ ప్రెస్సు రైలుబండ్లు (ప్రభుత్వము రాత్రి 8-40 గంటలకు మద్రాసు విడిచిపెట్టు బోటుమెయిలు అంతకు 10 నిమిషములు ముందుగా (ఆనగా 8-30) ను, రాత్రి 10 గంటలకు విడిచిపెట్టు తిరునంతపురం ఎక్స్ ప్రెస్సు అంతకు 10 నిమిషములు ముందుగా (ఆనగా 9-5) ను, మార్చి 15 వ తేదీనుండి మద్రాసు విడుదల మద్రాసుకు నవ్వు బోటుమెయిలు ఉదయం 7-15 గంటలకు తిరునంతపురం ఎక్స్ ప్రెస్సు ఉదయం 8-10 గంటలకు మద్రాసు చేరును.

గౌ. టి.వి. వేంకట్రామశాస్త్రిగారు: శాఖలనుమార్చుట మాతముగ ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక పట్టులగ నియమింపబడిన టి. వి. వేంకట్రామశాస్త్రిగారికి పోలీసుశాఖకు వచ్చింపరనియు హోం మెంబర్ గారికి దీని నిచ్చెదరనియు శాస్త్రిగారికి లాభాభాగాక జయిల్లను అడవులను ప్రపాదించెదరనియు తెలియుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము జయిల్ల హోం మెంబరు క్రింద నుండెను ఈయనకు కారణ సీమియో తెలియవచ్చుచి శాస్త్రిగారు ఆపర్యపురై యున్నటు తెలియుచున్నది. ముందేమిజరుగునో చూడవలయును.

జ్యెస్సు పార్టీ శాసనసభ్యులు మంత్రులరాజీనామాగూర్చి చర్చ నేటి (12-3-28) యాదవము 10 గంటలకు శ్యాగరాయ మెమోరియలు భవనమునద్ద యాక్రిందపట్టు సభావేళనయిరి. పానగలురాజా పర్. ఎ. పి. పాల్వో డి.బి. ఎం. కృష్ణమూర్తియకు, కొమరస్వామిరెడ్డియకు, పి. టి. రాజు, ముగ్గురప్ప శెట్టియకు, టి. ఎం. మెయియా, ఆల్టోరజానాహాయి, చివంబరశాసనమంత్రియకు, వెంకటగిరి తులారాజా, బి. రావచంద్రారెడ్డి, మిర్జాపూరు రాజా, కె. నీతారామరెడ్డి యాదుగార్లు హాజరయినారు. మంత్రులరైతుయొక్క రాజీనామా మూలమున శర్వ దీన సితి గతులను గూర్చి చర్చజరిగినదిగా తెలియజేయుచు, పట్టి కేటగికి మనస్ నాయదా చేయబడినది. (శ్రీ ప్రె)

బాపట్ల తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక ఇదివరకు బాపట్ల తాలూకా బోర్డు పరిశీలనగా నున్న శ్రీమతి బాగ్యమూడి కృష్ణమ్మను చూచి యమ యలో సి. గారు నంటూరు జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుగా నెక్కొంటుట చే భారతీయ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక 9.3.28 సాయంత్రం 6 గంటలకు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులో జరిగింది. మొట్టమొదట పోటీగా నుండునని యెంచబడినదిగాని యిట్లు గాక సదకు పదివి యానామల కార్యకర్తలయిన లక్ష్మీదేవియ్యమ్మ, చెన్నపురి బ్రాండ్ మేజర్ శెట్టిగారిను శ్రీ పామలపాటి వెంకటేశ్వయ్య చావరిగారు ఏకగ్రీవముగా నెక్కుకొనబడిరి. శ్రీచావరిగారి సరిపాలనము ప్రవారంజుత్వము ను బహుశం గాక యని యానామలము. ఆస్పికల్లు 9-3-28 కొనసాగూ ధామనయ్యచావరి.

LOOK HERE: Loose not the grand opportunity. A grand auction sale of a big plot of fertile Dry Inam Land measuring A. 101 3/4 Cents situated in the Village of Munugedu, Sattenapalli Taluk, Guntur Dt.

వకటన

మ. రా. రా. శ్రీ కాతా సుబ్బారావు పంతులుగారి హక్కు భుక్తములలో నున్న టువంటి గుంటూరుజిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా మునగోడు గ్రామంలోని మార్జినుదాఖిలా మెరక యానాంభూములు య 101- 3/4 శెంట్లను ఆ 1928 నం. 10 మార్చి నెల 31 వ తేదీన గుంటూరుజిల్లా అమరావతి గ్రామములోని ట్రావెలర్స్ బంగళావద్ద బహిరంగముగా ఏలంవేయబడును. పాటపరతులు యాదిగువ నుడవారింపడ మైనది.

Table with 3 columns: No, Acre, Price. Rows include 880 (12 Acre, 10 Price), 881 (25 Acre, 64 Price), 883 (22 Acre, 82 Price), 885 (26 Acre, 87 Price), 886 (18 Acre, 60 1/2 Price), and a total of 101 Acre, 8 1/2 Price.

పాటపరతులు

- (1) పాట 1928 నం. 10 మార్చి నెల 31 వ తేదీన మధ్యాహ్నం 2 గం. గుంటూరుజిల్లా అమరావతి గ్రామంలో ట్రావెలర్స్ బంగళాలో మా ఆఫీసుయెదుట ప్రారంభమవును. (2) పాటపాడదలచిన ప్రతిమనిషి పాటపాడుటకుముందు మా ఆఫీసులో రు 100 ఒక వంక రూపాయలు యినిషలుధరావతు కట్టి రశీదుపొంది పాటకురావలెను. అట్లు యినిషలుధరావతు కట్టిన దే పాటపాడుటకు అర్హుడుకాడు. (3) పాట కొట్టివేసినవెంటనే పాటమొత్తం లో నాల్గవవంతుకు లోగడ చెల్లించిన యినిషలు ధరావతు కట్టుకొని చెల్లించవలెను. పాటమంశారు పుత్తరుపు తెలియచేసినవెంటనే అనగా 15 పదిహేను రోజులు అనగా ఏప్రిల్ 15-వ తేదీలోగా లోగడ చెల్లించిన మొత్తంగాక మిగతా యావత్తు మొత్తం చెల్లించివేయవలసివుంటుంది. (4) పాటమొత్తం యావత్తు చెల్లించబడిన వెంటనే క్రమప్రకారం సరిమయిన స్టాంపుతో క్రయదస్తావేజ వ్రాసియవ్వబడును. (5) పాటకుపెట్టబడ్డపాటయొక్క యేర్పాటు కొల్లస్పెచ్చిలు పాటకాలమందు ముందుగా పాటదార్లకు తెలుపబడును. (6) ఆఖరుపాటదారుకు తప్ప మిగతావార్లకు వారి యినిషలు ధరావతులు పాటలు పూర్తి కాగానే యిచ్చివేయబడును గాని పాటలమధ్యమందు మాత్ర మెవరున్నా తిరిగి యిచ్చివేయవలసి కోరగిట్టదు. ఒక ప్లాటు పాడిన ఆఖరుపాటదారు తిరిగి

రెండవ ప్లాటుకు యినిషలు ధరావతు కట్టవలసిన దేశాని కట్టకుండా పాట అలా చెయ్యమని కోరగిట్టదు. ఇదిగాక యినిషలు ధరావతు చెల్లించిన ఆ సామీ పాటకొట్టివేసినవెంటనే నాల్గవవంతు ధరావతు కట్టకతప్పిపోయినసా పాటమొత్తం యావత్తు మంశారు పుత్తరువు తెలియజేసిన 15 రోజులు వాయిదాలోగా చెల్లించక తప్పిపోయినసా లోగడ చెల్లించిన ధరావతు వేలంపాటక్రింద అప్పటివరకు యిచ్చిన యితరమొత్తంలు పాటదారుకు తిరిగి వాపసు చెయ్యకుండా అవరాధంక్రింద మేము తీసుకొనుటయే గాక తిరిగి మొదటి ఆఖరు పాటదాత జవాబుదారిపైన వెంటనే పాటపాడించి అట్టిపాటవల్ల వచ్చేనష్టంమాత్రం ప్రథమపాటతాలూకు ఆఖరు పాటదారువల్ల గాబట్టి కొనబడునన్నిష్టముగా తెలుసుకోవలెను. కాని అట్టి రెండవపాటవల్ల లాభము యేదైనా వచ్చేయెడల మొదటిపాటతాలూకు ఆఖరు పాటదారు కివ్వబడదు. యాదండనశరతు విషయమై ప్రతిపాటదారున్నా పూర్ణముగా అవగాహన చేసుకొని పాటపాడుటకు ప్రాణంబించ వలసినదే గాని తరువాత మాకు తెలియదని అరపులు చెప్పబిలులేదు. (7) యేకారణమువలనైనా గో పాటగానిమేము మంశారుచేయక పాటదార్ల ధరావతులుగాని యితర చెల్లింపులుగాని తిరిగి వారికిచ్చివేయవలసినవచ్చేయెడల అట్టి మొత్తంపయిన వడ్డీ క్లయిం చేయుటకు విలులేదని పాటతార్లు గ్రహించుకొనవలెను. (8) యిష్టమ ప్రస్తుతం అమృతము చేసే భూముల పుల్ రైట్ మాక్రిందికి వచ్చినప్పటినుంచి మేము అనుభవిస్తున్నాము. మాకు క్రయపర్చిన దస్తావేజ వగైరాలుయూవత్తు పాటదార్లకు చదివి పొనిపించి నేటిపై చెయ్యగలము. కావలసిన పబ్లిక్ నకల్స్ కూడా కోరే వారి ఖర్చులపై నిర్ణయగలము. యీ క్రయములున్నా అట్టి మామూలుపరతులతోనే అమలు జరిపబడునని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడమైనది. పాట పాడదలచినవారు భూములుకూడా చూచుకొనుట మంచిది. అందుకు సడగ్రామకరణం గారిద్వారా ముందుగాచూచుకొని పాటకువచ్చుటయే మంచిది. కాని పాటకాలమందు మమ్మును పాట ఆపుమని కోరగిట్టదు. (9) స్టాంపు దూట్టి, రిజిస్టర్డ్ ఫీజ వగైరాయావత్తు క్రయఖర్చులు పాటదార్లు భరించవలసివుంటుందికాని మాకు యేమీ సంబంధంలేదు. పట్టానమోజవిషయమెకూడా క్రయకాలమందేట్రాన్సుఫర్ల దాఖలుచేయబడును. (10) క్రయతేదీవరకు గవర్న మెంటువారికి మేము క్విట్ రెంటు వగయిరాలు బాకీలేము. యితరతా క్రయంవగయిరా అన్యక్రంతములులేవు. వేలంతేదీలగాయతు అందుపయిని చెల్లించవలసిన యావత్తు పన్నులు అనగా 1938 ఫస్ట్ లినుంచి క్రయదాస్తే చెల్లించుకోవలసివుంటుంది. (సం). కె. సుబ్బారావు. లాండుల్లార్డు.

అనిబీ నెంటుమగారు ఢిల్లీ, మార్చి 11:— దా. అనిబీ నెంటుమగారు శర్వ పక్ష సమావేశము పూర్తియగువరకు ఢిల్లీలో సేయుండి పెమ్మల బొంబాయిమిదుగా మద్రాసు విచ్చేసెదరు. (శ్రీ ప్రె) (ప్రపంచములో అందరికంబై గొప్పవత్తి పక్షు పసంకర గారు న్యూయార్కులో చనిపోయిరి.

A MIRACULOUS CURE TO LEPROSY SUFFERERS

కుష్ఠ రోగులకు అద్భుత నివారిణి

ప్రస్తుతము మేము ఈ దిగువ తెలుగు భాషనందు బ్రాంచీ ఏర్పాటు చేసియున్నాము. అష్టాదశ కుష్ఠ రోగములకు ఎట్టి పీడితలనున్నను కుష్ఠము చచ్చి, బాగుచుండునట్లుగా వ్యాధిగ్రస్తులు ఉండుటకు గృహసౌకర్యమునుకూడ గలదు. లేక వ్యాధినివరము తెలిపిన తగు బోధము వి.వి.గా సంపాదించును. సకల వ్యాధులకు చికిత్స చేయుటకును. నేరులో వచ్చిన అన్నియు విశేషముగను వైద్య ఆసిరియర్ ఆర్. ఎం. కె. వేలూస్వామిశిల్ప, ప్రొఫై. రు

సిద్ధ ఆయుర్వేద మెడికల్ హాల్, నెం 28, 29 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బాల్యవివాహశాసన ఖండననభి

హరవిలాస కాండా దాక్టరు మత్తులక్ష్మి అమ్మకు గార్లు టెల్లురు ఖండించుటకు 11-8-28 తేది మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు చెన్నపురి తిరువెట్టిపేడియందు గల కుంభకోణం శివరా చార్య స్వామి మఠమునందు దివాన్ బహదూరు టి. ఆర్. రాఘవం ప్రయత్నముగారి యాధిపత్యమున సభ జరిగెను. ఆసభన పత్రికయందు 4 వర్ణములవాద సంతకములు చేసియుండుట చేత దాదాపు జేయుటకు జనము నచ్చియుండిరి. అందు 200 ప్రైగా స్త్రీలకూడ ఉండిరి. చిత్తూరు కుంభకోణం, మాయవరం మున్నగు ప్రదేశములనుండి ఏకచ్ఛక్తియై కొండలు విచ్చేసిరి. ఎమ్. ఎల్. సి. గోవిందరాజ మొదలయినవారు సభకు విచ్చేసి సభావిషయమునందు పాల్గొనిరి. మహామహాపాధ్యాయ స్వామి దాక్టర్ ప్రొఫై. నరసింహాచార్య మున్నగు దాదాపు 12 గు డు వ్యవసారి.

మహామహాపాధ్యాయములను రాజకీయసభ కేంద్ర బోధకము కలంగజేసికొనకూడదనియు, రచనలూతూర్వము వివాహము చేసికొనవలయుననియు అటుల చేయవలెనని బాలికయొక్క తండ్రి, అన్న మున్నగువారికి సంతకము ప్రాప్తించుననియు మును సృష్టి పర శత్రుత్వమును మున్నగు ధర్మకాస్త్రములు ఏర్పడి ముగ నంగీకరించుచున్నవనియు, ఎన్నియోకల సంవత్సరముల నుండి అవరణమును ఇట్టి కాస్త్రము సదాచారము మరలెవము మును విశ్వాస పూర్వకముగ ఉండుట అవసరమయిందేగా అట్టి దాని నావరించినయెడల 100 రు. అపరాధము 1 సం. కఠిన మున్నగునవి. 14 సం.లోపల బాలికలకు వివాహముచేసినయెడల శిక్షించెద మనటకుంటే ఆ బాల్యము మత్తు. టి. యుండు దనియు ఆ ప్రకారము 14 సం. దాటి బాలికలకు వివాహము చేసినగాని బాలికలు వృద్ధిచెందవని కొందరభిప్రాయపడునెడల ఇప్పు డిట్టివాడు చేయుచు నే యున్నారనియు వారికి సర్కారు చట్టము ప్రతికూలముగా లేదనియు జనసమూహమునందు గల ఆధిక సంఖ్యాకలయినవారలు అల్పసంఖ్యాకులగు వారి మతాచారములకు భంగకరములయిన వానిని కాననసభయందు ప్రవేశ కేట్రుల వ్యాప్తముకాదనియు అట్టివారి మతాచారవిషయము లందు గౌరవపూర్వకముయిన సహనబుద్ధి యుండుట య క్తమని యు, శ్రీరంగనీకు అవ్యసించువార లిట్టి కాననముల చట్టవి ర్ధానసభయందు తెచ్చుట సంఘద్రోహముగాని సంఘక్షేమ ముగాదనియు, రాజకీయవిషయముల తప్ప తక్కిన విషయ ములు ఆయామతములవారు తమతమ మత గ్రంథముల నను సరించుకొందురుగాని నా నావిధవర్ణములవారు చేరి నిర్ణయించిన పిచ్చిపిచ్చి తీర్మానములు నకసరించి తీరవలయుననుటకుంటే ఆ వ్యాధియు మత్తుకొట్టుటందనియు, మతాచార భిష్టులవారికిగాని ఇట్టి యాహులు పుట్టవలెను, ఇట్టి తీర్మానముల కన కాళము నే ప్రభుత్వమువారు సంకలించినయెడల తీర్మానించు ఆయా జిల్లాలయంత్రకర్తలను కఠినపెట్టి నిర్ణయించి గవర్నరుచే రిఫరెన్సుకు మరలాను గవర్నరుగారికి మహాజ్యోతి తీర్మానముల సంప్రదించి జిల్లాల యంత్రకర్తలను పూర్వ రాయబారమును ప్రైవేటుగారిదగ్గరకు పంప నిర్ణయించి ఎన్. సి. శ్రీనివాసాచార్యులు హైకోర్టు పేరిటగాని రాయబారమునకు మరలాను జిల్లాతరపున నిర్ణయించిరి. తక్కిన జిల్లాలవారుకూడా తమ తమ జిల్లాలయం దిట్టి సభలచేసి తమ తమ యనమృతిని ప్రభుత్వము వారికి తెలుపుట మంచిది.

క. మార్కంజేయశర్మ,
కిలపాకు, మదరాసు, 11-8-28.

సభాసమే విప్లవంనుకొల్పాలనుచును మట్టిదించి రాజ ద్రోహకరముగ గ్రంథములను కాగితములను బాంబులను జేయు పరికరములను బట్టుకొనినది నింగళూరువా ర్థలు చెబుచున్నది.

శ్రీ శ్రీ వెంకటేశ భావమూర్తిగారు

వీరు యానెల 8 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు స్వగ్రామ ములో విషజ్వరపీడితులై జిల్లా ప్రజలను కుటుంబమును విచార సాగరములో ముంచి దివం బలంకరించిరి
షి. గో. జిల్లాలో పంచాయతీ అధ్యక్షులుగావుండి గ్రామములకు వారుచేసిన సేవ వ్రాయుటకు యాజ్ఞానికి కత్తి చాలదు. ఈజిల్లాలో వారి నెరుగని మానవు లుండుట ఆరుదు వాడుచేయుచున్న ప్రజాసేవకు ప్రభుత్వమువారి చాలా కొని యాడియున్నాడు. వీరు యాజిల్లాలో ప్రతి గ్రామములోనూ పంచాయతీలు స్థాపించుటకు తీర్మానములు చేయుచు చివరకు ఆకార్యభారములనే స్వగ్రామంకరించివారు. వారి ఆత్మకు కాంతి కలగజేయుగోరుచు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను. వారికుటుంబమునకు సాహభౌతి తెలియజేయుచున్నాను.

చెంగల్వల ఉమామహేశ్వరరావు,
కొచ్చేటిపాడు. ప్రసిద్ధులు.

ఎన్. టి. సి. సంఘము—నంద్యాల
సంద్యాల శివరాత్రి (మేముగిరి) పథుమనాడు 9-8-28
తేది సాయంకాలము వారి యాహార్యముల మండలికిని, శ్రీ ఎమ్మెటుదొర దొరసానిగార్లకును యోగిగిరి, కార్యక్రమ మతి జయపథముగ నెరక వ్రుదేను. ఎర్రంట్ల నుబ్బారావు గారి మృదుమధురగానవిలసిత ప్రార్థనపద్యములకు, బ్రహ్మశ్రీ ఆంధ్రసాహిత్య సరస్వతీత్యాది లిఖించియున్న తన శేషరి ఆది వారాయణశర్మ కృతములయిన ప్రశంసాపద్య పంచరత్నము లును, వారాయణచార్యులవారి శిష్యుల గానమును, శ్రీ శేష చలము, సూర్యవారాయణరావుగారిల యప వ్యాసములను తరువరి శ్రీ ఎమ్మెటు దొర ఎం. ఏ. గారియొక్కయు, శ్రీ. జి. గురువాదను (హైదరాబాద్) గారి యొక్కయు కృతజ్ఞతా పూరితవాగ్దాంతిలో పద్యాసములను, ఉపాధ్యాయులయొక్కయు విద్యార్థులయొక్కయు ఛాయాపటపంగళవాణమును, అప్పట్ను జరిగిన ముఖ్యవిషయములు.

వై. సుబ్బారావు,
కార్యదర్శి.

బర్మిక్ హెడ్ ప్రభుని పట్టు మే సోపలిస్తుగ మారినదని బర్మిక్ హెడ్ ప్రభువు విచారింపుచు నున్నారనియు.

ఎవ్వరును మేలేన నరకునేకొనుడు 3564

కడచి 17 సం||
ములనుండి ప్రజల మేల్కొలుపుటకైనుండు నులో తెలుపబడి నట్టి దారపునీచు లను, నలలను కొను గు. పిక్కినీ వా క్కెమైనుగట్టివారి ములతో అల్లబడినవి. వర్తకులకు ప్రత్యేకధరలు గలవు. వివర ములకు ఈ డిగువవిలాసమునకు అంగభాషలో వ్రాయవలెను. ఆర్. ఎస్. ప్యాకర్, 87, లింగి శెటిపేడి, మదరాసు.

15 నిమిషములలో అత్యల్పమున పిర్మిట్టినదిగలిగియును. అనేక యోగ్యతా పత్రములు, స్వర్ణపత్రములు నివ్వబడినవి.

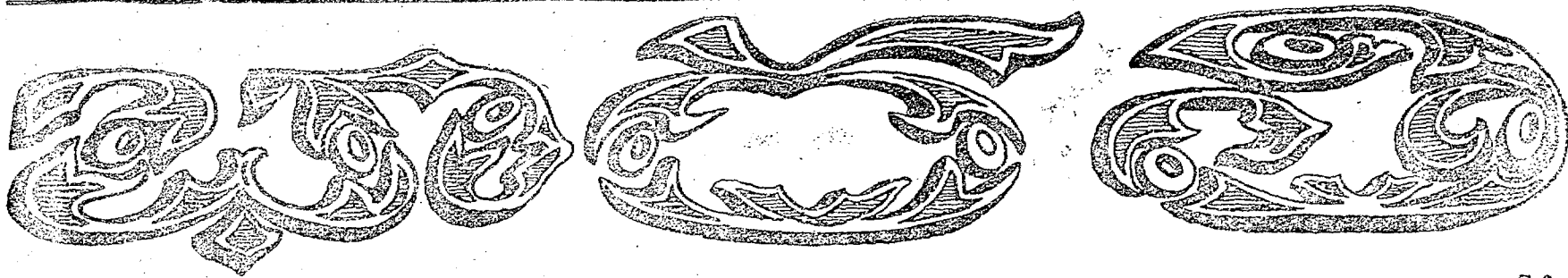
కామబిందు (రెవెన్యూ)
ఈమాత్రమ శేషించిన 15 నిమిషములలో అత్యల్ప గుణము గలగును. సప్తధాతువులకును సురపూర్ణ బలము నిచ్చి నవయావన మును ప్రపంచమునుగలగలిగియును. ఈబోషమునలన గుణము లేనియెడల మందుఖరీదు వాడుక చేయబడును. 24 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 (రూపాయలు) ప్రత్యేకము
కామబిందు ఫర్మసీ,
నెం. 2/80 చెంగల్వరాయ మొదలపేరి, లిథువల్లి క్షేత్రమునకు

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం. మార్చి నెల 12-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు			
లియ్యమునస్తాలు			
కునుమ తెనాలి	,, త 42 కళు	య 18 80	14 80
గుల్లూరి	,, దిబ్	,, 14 00	16 00
శిల్లి	,, దిబ్	,, 14 00	16 00
కాగుల	ర. 164 అస్త	1-3	11 80 23 06
శుక్రము	,,	,, 20 00	22 00
2. ధాన్యమునవస్తులు			
కందులు అస్త	1-4 ర 208	,, 12 00	15 00
నెనగలు	,, దిబ్	,, 12 80	18 80
పెనెలు	,, దిబ్	,, 15 00	16 00
పెనెములు	,, దిబ్	,, 15 00	18 00
పాపిలు	,, ర 195	,, 12 00	12 40
3. నూనెవస్తువులు			
శుక్రమునాన కా 1-3	,, 150 00	155 00	
నెయ్యము 1-3	,, 14 00	21 00	
విషకా తరునగపప్పు కా 1-3	,, 50 00	52 00	
చేరికో కొట్టిన	,,	43 00	46 00
నెరునెనగనానగనాన కా 1-3 త 111-0	విషకా నూనె 110		
అనుదము కా 1-3	102 00	104 00	
4. చిల్లరవస్తువులు			
కాంతమున కా 1-3	81 00	82 00	
కాంతమున కా	44 00	47 00	
మొదటికొయలు (గుణము) కా 1-3	98 00	105 00	
దరియాల కా 1-3	98 00	105 00	
గుంటూరుపాతకట్టు నీలిముడు ములుగు 1-3	76 40	80 00	
కాళవా నీలిపాతకట్టు	,,	50 00	
వెల్లము కా 1-3	26 00	50 00	
అస్కాచక్రల అస్త 1-3	,, 27 12 0	28 4 0	
లింతములు కా 1-3	,, 28 00	60 00	
5. ఇనుము			
చల్లూరు కా 1-3	,, 30 00	38 00	
వరం	,, 24 00	31 00	
తల్లండు	,, 24 00	31 00	
6. నూలు			
నెం 20 చెన్న సీసం యాటి	డ 7 6 0		
నెం 6 ,, కట్టారి	,, 4 12 0		
నెం 24 ,, లాటి	,, 6 2 0		
నెం 20 1/2 చెన్న కట్టారి	,, 6 12 0		
నెం 40 బామ్మర 10 బా	,, 10 2 0		
నెం 44 సాందో	,, 3 2 0		
నెం 4 చెన్న సీసం	,, 4 0 0		
7. దూది			
బోలూరుకట్ట కాంత 1-3	డ 865 0		
8. లోహములు			
కాటి 200 కును 1-3	డ 60 00	య 61 00	
బుగ్గూరు కును 1-3	,, 21 00	21 2 0	
కునులు 1-3	,,	18 7 9	
ఇ కడి కా 1-3	,, 286 00	288 00	
కాటి కా 1-3	,, 285 00	289 00	
రంగులు			
అతిపెను స్వీట్లవలెనాడు అతిపెనుగో నింపా			
పీచా 1-గ్రేడి 20 0 క 60 0			
,, పిరిక 1 కరి	1 12 0		
,, 24 రతులు	1 11 0		
,, 28 రతులు	1 11 0		
,, 56 రతులు	1 10 6		
,, 1 అందరు	7 10 0		
క్షేత్రము పొజ్జుస్కాలోతేజ్ అనగా (బర్మిక్ హెడ్) 5 00			
కాంగో 8 కి	1 0 6		
కడత 4 కి	1 3 0		

నచిత్రమానవత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది ని ప్రచురింపబడును.

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును.

దండా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగఁ బంపుటకు వీలులేదు.

మాసపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

పాల్గుణ మాస సంచిక విషయానుక్రమణిక

సేవాంజలి—శ్రీ వేంకటాచార్యతీర్థ కవులు; సూర్యరాయాగ్రాహిణి—విమర్శచఖండనము—జయంతి రామయ్యచతులు గారు; ఆలుముగలు—వడ్డేది సుబ్బారాయడు గారు; పితృభక్తి—శ్రీరామ గాంగేయులు—మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు; కర్మకుడు—కవిత్వో నాచెల్ల మెకట్రాపుగారు; ఆగ్రహదేశంలోని ఆలంకారికులు—పెనుమర్తి వేంకటరత్నము గారు; సింహగడము—మద్దిపట్ల వేంకట రమణయ్య గారు; వినోదవిమర్శము—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు; ఉదయభానుడు—ప్రతివాది భయంకరం రంగారావులు గారు; లక్ష్మీ—పారనంది జగన్నాథస్వామి గారు; సుప్రభాతము—జనమంచి వేంకటరామయ్య గారు; తమ్ముడుపెల్లికి తల్లి వెళ్లడం—భమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు; ప్రియాస్పృతి—గుట్టం వేంకటసుబ్బారామయ్య గారు; వావి—శతావధాని వేటూరి శివరామ శాస్త్రి గారు; గాంధీ మహాత్ముడు—న్యాయతి వేంకటవిజయలక్ష్మమ్మ గారు; బంగళాలో కాపురం—కాళూరి వేంకటరామారావుగారు; పానశాల—సువ్వాసి రామిరెడ్డి గారు; మంగళేశ్వరుడు—యక. వెంకటరమణయ్య గారు; బత్తిపాటలు—పూడిపెద్ది వేంకటరమణయ్య గారు; నాటకకళ—శ్రీ పాత్రములు శ్రీలేధరింపవలయునా?—రసపాయి; చెవిటిమల్లయ్య

పెల్లి—బసవరాజు అప్పారావుగారు; నాదాహామనకు మీరాపానీయము—దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు గారు; స్వర్భంగము—మొసలికంటి హనుమంతరావు గారు; సన్నయకుపూర్వపు తెలుగు—శిలాశాసన ములు—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; వాంఛలు—శ్రీశివశంకర శాస్త్రి గారు; సుప్రతిభితుడు—నాచెల్ల మెకట్రాపు గారు; భారతీయ మహిళామండలి; పునర్విమర్శనములు—సేపాళ చౌళగ కట్టములు; ప్రణయ్యాశువులు—కొత్త జగ్గయ్యచౌదరిగారు; కలగూరగంప—జీవమేమిటి; ప్రాచీనపద్ధతుల ననుసరించి హైదరాబాద్ నాసిరండ్ల స్వాతంత్ర్యము; గ్రామపురస్కారము—పశువైద్యశాస్త్రము; ప్రాచీన మహారాణుల చిత్రములు—క్లియోపాత్ర—మృతభర్తృసంవర్ధనము, హిందీప్రచారము—నాటకములు; హైదరాబాద్ కుటుంబమున మాతృదేవత; హిందీ—ఒక జర్మనుపండితుని అభిప్రాయము; భారతదేశ సంస్థానాధీశులు ప్రాచీనభారతీయచిత్రకళ—మొగలు చిత్రములు; స్త్రీవిద్యా మహాసభ—తీర్మానములు; స్త్రీవిద్యయము; విరుక్తము; సారస్వత విశేషములు—(1) రుద్రయ్యకుడు, (2) విద్యారణ్యులు సంతక గ్రంథకర్త; సింధుదేశప్రాచీన నగరములు—౫౦౦౦ సంవత్సరములనాటి భారతీయుల నాగరికత; కీ. శే. భామినీ హాస్తిగారు; నాభామహారాజు; ఘటం సుందరం అయ్యరుగారు; కొల్లాపురమున దొరకిన కొత్త నాణెములు; ఆంధ్రదేశపరిత్ర పరిశోధనము; వాచ్మిక మైదులో దొరకిన త్రినేత్ర మహామృగము విమర్శనలు; సాభిప్రాయ విశేషములు;

చిత్రములు

ప్రతివర్గచిత్రములు—మీనతరంగిణి, మాలశ్రీరాగిణి.

సాధారణ చిత్రములు—ప్రాచీనభారతీయ చిత్రకళచిత్రములు ౭; సింధుదేశ ప్రాచీననగర చిత్రములు ౧౧; పానశాల చిత్రము ౧; ప్రాచీన మహారాణులచిత్రములు—గి. క్లియోపాత్రామృత భర్తృసంవర్ధనము; మల్లయ్యధిచిత్రములు ౪; మురళీనమాహాస్వనము; హిందూ మహామృదీయ వివాహము—దంపతుల చిత్రములు; ఇతర చిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు 'వ' ప్రకారము రు. 0-3-0 లు రిజిష్టరు పోస్టభిర్న లధిక మగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మణియార్ద పంపిన ఈ భిర్నలు తగును. పి. పి. లు పంపినచో సొమ్ము ఆలస్యముగ చేరుటయు, పత్రిక సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.రు

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టువుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రు. 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రు. 30
డిటా	డిటా	డిటా	1/2 పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	డిటా	1/4 పుటకు ,, 8
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		
డిటా	డిటా		

రిడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు—

మేనేజరు, 'భారతి', తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

పీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని
బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియని వారు ఆలస్య పకతక్షణమే

మా లోకామయమార కస్తూరిమాత్రలను

Regd
admaMark

తప్పించి, ఒకదళా వాదిన మీద ఒక్కరి కృత్రిమతనని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. (కలివనము అడుగుతూ
మాత ఎదురున్న ప్రశంసాకరములే ఇందుకు ప్రజలనిదర్శనము.

ఇది శుభ్రతకరమై, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పీచులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్త్రాక్రమంగా తయారు
చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. కలువిధవ్యురములు, దగ్గులు, శీతలము
అత్యధికము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు వడిగెమ్మ, త్రక్కల తాగు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
జలహీనత మొదలగువాటికి ప్రయోగమువలె వనిచేయును. ప్రీతి, వనిపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి
అమృతమనము. 250-800 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-4-0 పోష్టు ఖర్చు 0-4-0 జి. పోష్టుఖర్చుతో
6 పహ రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ 5-8-0.

భిషగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రేటరు.
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగు శ్రద్ధ వహింపుము.

వెంట్రుకలు దువ్వనతో పూడివచ్చునంతవరకు ఆలసినవకుము
వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహింపుము

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

నీటి నీటి నీటి వాడుకరంభించుడు.
తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ
దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంతిహీనుగాను, చిట్టిపోవుట చిరు
గుగానుండును. రక్షించి పట్టుకున్నవలె, తుమ్మెర రక్కలవలె
నిగనిగలాడించును. ఈగులభవదతిని నేడే పరీక్షింపుము. మీ వెంట్రుక
తొంత త్వరలో అందముగా పోదునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు
నో గమనింపుము. కామినియాఆయిల్ మీ వెంట్రుకలకు వెంట్రుక అధి
కృతిగలగజేయునో గుర్తించుము. ప్రతిపట్టణములోను, వల్లెలోను,
దుకాణాదాతలందరివద్ద, వరిమళ్లద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొఱకును. మీపూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగోవుము.

కామినియాఆయిల్ యే అని చూచి మరకొనుడు.
సీసా 1-కి రు 1-0-0 పోష్టు 0-6-0 (కస్టోమర్స్ సీసా 8 కి రు 2-12-0 పోష్టు 0-12-0

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

మీరు స్తుభులమీదగాని, శేము దుమలమీదగాని రెండుమాడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బ
హారు చొక్కన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్లు మల్ల, దైత్యపువ్వుల పరిమళములను, వెడజల్లి
నట్లునరుపును. వెండిపయములందు బంధువులందరి సంతోష పరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు
తప్ప మరెదియు కానరాదు. "ఓటోదిల్ బహారు" వాని అద్భుతపరిమళము లగభవింపుడు.

1/2 బోస్సు ఓటోదిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/2 " " "	"	1-4-0
1 డ్రాము " "	"	0-12-0

సమూహ సీసారెండణాల పోష్టు స్టాపులు పంపిన వంపబడును.
సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

266, జమ్మామసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2

వనోషధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కచ్చితము. క్యాలికోరైడు వెల రూ 3-4-0 లు.
భిన్నప్రదీపిక ఇందు సమ ప్రఖనిజములు కుద్రచేసి కృష్ణములుచేయు యూహని ఆయాశబ్దవిధానములగులకు
రు 1-కి రు 500 కిమ్మరుగల భిన్నము కూడ గలవు. క్యాలికోరైడు వెల రు. 2-0-0
2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ద్వి. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కో, బెజవాడ

సవరను బంగారుకు, సీమ వెండికి, రత్నములకు పూచినచెదము
మావద్ద అన్ని విధములయి బంగారు, వెండినగలు, వెండి మరకెబులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రయ
మునకు స్థావరము యుండును. పచ్చలు, కెంపులు, నీలములు, పువ్వురాగములు
అసలుబాతిలోను యిటుపేనులలోను విక్రయమునకు దొరకును. విశ్వ బ్రాహ్మణు
లకు పువ్వుగిండుతూర్కాట్లు, గాజుబిమ్మలు వగయిరాలు అన్నిపని సామాను
సరసముయి ధూళికు విక్రయించబడును. ఒకసారి మాతో వ్యాపారము చేసిన
మాన్యులకు మాకే తెలియును.
ప్రొఫ్రయటరు, గుంటుముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

చింతలగూడి

(ఒకవిలేఖరి)

కాలమానము

దినదినమునకు ఎండలు తీవ్రమగు, కజ్జంబించి గాయము
చున్నది. రాత్రులందు చలిపొమ్మగా నున్నది. పానీయజలము
గతినవత్తునను వలెగాక, సన్నుద్ధిగానున్నది కాదుగూరలకును
నేతి మిట్టలకును, కఱవేర్చినది. పంటలు బాగుగనే పం
డినవి.

పాటకచ్చేరీ

ది 2-8-28 వ తేదీన, మల్ల రాత్రి ముఖ్యమంత్రి మా
జరత్ ఖాన్ సాహెబ్ గారి యాజమాన్యమున నొక గానపథ
సమావేశ పరచబడి, శ్రీలతా సానందవార్తి నోలబడింది.
మల్ల రాత్రి వెంకటేశ్వరరావుగారి ప్రోత్సాహముతో నొక
నియ విద్యానిపుణుని మేల్పడగియున్నది గ్రామములోని పెద్ద
లు, వుద్యోగీయులు, తిత్సభకు హాజరై జనుప్రభముగా, సా
నందదాయకముగా, వారాత్రి 8 గంటలు మొదలు 12 గంటల
వరకు కొనసాగించిరి.

రాధాకృష్ణ రైసుమిల్లు

యికడల శీతరామయ్య వామిడుగారు, పై రైసుమి
ల్లు నిర్మల నూతనముగా స్థాపించి, ధాన్యమును, వరసమైన రేల్లు
కు ఆడించుచున్నాడు. ఇత్యుద్ధి స స్థాపకలకు, లాభము చేసా
చ్చుగాత యని కోరుచున్నాము.

జమాబందీ

మాతాలూకా జమాబందీ ది 1-8-28 వ తేదీ నుండి
ప్రారంభింపబడి ది 18-8-28 వ తేదీవరకు జరుపబడును. జమా
బందీ ఆఫీసరుగారైన జనాబ్ మహమ్మద్ అజిజ్ మల్లు ఖాన్
సాహెబ్ బహద్దూర్ గారు జమాబందీకాలములో వచ్చు ఆర్జీ
లను అప్పుడే విచారించి, న్యాయమైన అర్జీలను వెంటనే పూర్తి
చేసి, జనరంజకులై న్యాయవ్యప్తితో వారి కృత్యములను
వెలవేర్చుచున్నాడు. ఇట్లు వెంటనే అర్జీ రిచ్చు ఆధికారులను,
అఫీసు వ్యవహారములం దిట్టి బాగూకతి, మరుక దనమును, నిరా
డంబజీవనమును, రైతుల మోటలావీరి, తగు న్యాయము కలు
గజేయ కత్తూహలక మరెవరియందును గనము. పరిమేళ్యుడు,
వీరి కాయురారోగ్యములను, అప్రయశ్చర్యములనిచ్చుగాత యని
ప్రార్థింపుచున్నారము.

యూనియన్ బోర్డు

మా యూనియన్ బోర్డు చాలాకాలమునుండి పనిచేయు
చున్నది. నిర్వహించు వున్నది. గ్రామోపయోగమైన పనులు
బాత్తుగా చేయించుటలేదు. గ్రామములో రైల్వేమొదలి, మా
ప్రెస్ డెంటుగారు కీ రికావలయ్యదని కోరుచున్నాము.
లోలో ఫంకు ప్రక్రము చిన్నదనుచు ప్రమాణి లబధి పరిగా
వుండుటలేదు. కనుక మా యూనియన్ బోర్డువారు, శిథిలము
గుచున్న ప్రక్రమును, తగు మరమ్మత్తులు చేయించెద రని
య కోరుచున్నారము.

మోటారుబస్సుసర్వీసు

రెండు బస్సుమోటారుకారులు ప్రతిదినము నడువబ
డుచుండుటచే ప్రయాణీకులకు చాలా సౌఖ్యముగానున్నది.
తేలుకూడా తగ్గింపబడుచుచే బీద సాదలకు ప్రయాణ
సౌకర్య మేర్పడినది. బస్సు ప్రాప్తయిటర్లు, స్వలాభాపేక్ష
నిగుమంతయు లెక్కజేయక, ప్రయాణీకుల సౌకర్య మారయు
చుండుటచే వీరికే కచ్చిత సువస్థమునకూడా లైసెన్సు యివ్వవ
మన కిచ్చటి ప్రజ కోరుచున్నది.

శ్రీరామ నాటకసమాజం

యవకులు కొందరు నాటకముల నిర్వహించు ప్రయత్నం
చున్నారు. వీరు లోగడ చింతామణి నాటకమును ప్రదర్శించి,
శ్రీరామ నందపరచిరి. తిథి ది 10-8-28 వ తేదీ "వాల్మీకి"
నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

డోర్నకల్, బిషప్పగారి అగమనము

ది 6-8-28 వ తేదీన, డి.రైట్, రెవరండు వి. యస్.
అజరయ్య, యల్. యల్. డి. గారిచ్చుటకు విచ్చేరి క్రైస్తవ
సోదరులకు నిగూరణిచ్చిరి. పునాదు 500 క్రైస్తవులు వారికి
భునము స్యాగతముచిచ్చి సుఖము నను, పనివారుకు, స్వాగత
వందనపత్రిక సమర్పించిరి. బిషప్పగారి ప్రత్యుత్తరమునందు
వారికోర్కెల కొలకకాలములో నీడేర్పడమని తెలిపిచ్చిరి.
మ-రా-శ్రీ పనువులేటి రామస్వామి నాయుడుగారు బిషప్ప
గారిని సందర్శించి, పునాదు 16 నిమిషములు వారితో సంభా
షించి, హిందూసోదరులకు క్రైస్తవమార్గము గూర్చి యాపవ్య
కింపవలసినదిగా కోర,లరిగి, సెప్టంబరు అక్టోబరు మాసములలో
వచ్చినప్పుడు డిల్లు జేయుదుమని చెప్పిరి.

ది 7-8-28 వ తేదీన బిషప్పగారి రిచ్చుటకు విచ్చేసి తల్లల
సమాజము తరపున శ్రీలకు వుపన్యసింది ప్రార్థన జరిపిరి.
పునాదు 50 క్రైస్తవసోదరీమణులు సమావేశమై వారికి స్వాగ
తము నిచ్చిరి.

కళావంతుల సేవా సంఘము- అమలాపురం

ఈసంఘము 16-9-1925 వ సంవత్సరమున స్థాపించబడి సంఘాభివృద్ధి సంపూర్ణాభిమానముచే దినదినప్రవృద్ధిచూపి పురుషులను, ఏకత్వభిక్షులను మూలముల ప్రచారము జరుగుచుండటచే కళావంతుల సంఘమురాచారములను బాగుగాగుర్తిచేసి వాటిని నిర్వహించునట్లు బద్ధకంకలు లగచున్నది యీ పురుషుల గత సవత్సరమున యీనెల 2, 8 తేదీలలో జరిగిన 2 విభాగాల మూలములను తేటతెల్లముచేయుచుండి అత్యంతసామర్థ్యముతో వసూలులను లిచ్చు వివాహకట్టుములు సంఘమునకు చేరుచున్నవి. సంఘ దుస్థితిని తెల్పుచు హిందూ ధర్మకర్తలు కళావంతుల బాలపాఠశాలను కల్పింపజేసినవైనను గావేయబట్టిన కళ్యాణముని తీర్థస్థలములందు వేలొలది కరపత్రములను ప్రచురింపజేయుచు పిల్లలెల్ల చూపంపు సేవకలు కైగురుప్రచారకలలతో కైగురుజములకు యీ సంఘ సమగ్రజాత్యక్తతనుకూర్చి ఉపన్యాసము లొనర్చుచు, తీర్థస్థలములందుండియు తత్సరిసరమున గల గ్రామములలోనందు సంఘసంస్కరణమును గోరు స్వసంఘ ప్రోత్సాహములనుండియు సంఘాభివృద్ధిముగల ఇతరమహానీయులనుండియు సామాన్యరాజ్యములను కనూలు చేయుచు ఇచ్చిమహోద్యమముచే మహాపూర్వముగ సేవజేయుచున్న నూ సంఘ సేవకులసేవ వర్ధిల్ల వాటిత మని యీ దినవ నడచుచున్న కొంతకొంతతీర్థమునకై నలుపురు సంఘసేవకులు వెల్లికర్ణమట్టిలను చేత బూని కొంతకొంత రాజముహేంద్రవరముల నుండి వసూలుచేసిన విరాళములు రు 72-2-4 వలననే తెలియుచున్నది. ఇటుల నూ సేవా సంఘము పృథ్వీబలయొక్కయు ఇతర మహానీయులయొక్కయు ఉదార భవవాక్కులపై సహాయములచే సంఘమునందలి బీదబాలకు విద్యార్థివేతనము లొనర్చుచు సంఘ సమగ్రజాత్యక్తముల ప్రచారమునర్చుచు నభివృద్ధిచేయుచున్నది. కాని సంఘము బహుశీఘ్రితమున దురుదుల చేత గి నంత కృపి నలు ప విలు లోనున్నను, ఆ మంబావ్యవధికరణం కై యింకా ఆ ను నటుల కృపి నలు పుచున్నారను గాన ప్రత్యేక సంఘముల యున్నతియే హిందూ విభాగమునందు యెకంబు విహారము లరగు తమ ఘనసహాయముతోవృద్ధి ఎప్పటివలె యీ సంఘసంస్కరణ వృక్షముపై నర్పించి ద్వారలో విశేషించి సస్సముల నొసగుగాక యీ ప్రార్థించుచున్నారము

రూపాయకుత్సనగాని సామాన్యపురిం శము లొసంగిన సంఘాభివృద్ధి నామములు.

శ్రీమతి కాళి వెంకట్రామయ్య (బరగూడెం రాజమండ్రి) రు 6	
రామబాటి వెంకటగిరి నాయుడుగారు రు 8	
సబుమేడప్పియ (పెల్లపులో) రు 8	
ఏలూరి నూర్మనారాయణగారు రు 8	
నల్లెల కేశవరావుగారు రు 8	
సారే వీరవెంకయ్యగారు రు 8	
కంభంపెట్టు వెంకన్నగారు రు 2	
యండూరి రత్నయ్యగారు రు 1	
రామచంద్రపురము సూరయ్యగారు రు 1	
జాతిగిరిగారు కొంతకొంత రు 1	
సరిదే వెంకటపతిగారు రు 1	

సంఘసంస్కరణజాత్యక్తతగోరు స్వసంఘప్రోత్సాహముండి:-

శ్రీమతి రామచంద్రపురపు పల్లవపాటిగారి పుత్రుల కాంతమ్మగారు రాజమండ్రి రు 5	
వినుకొండ జామ్నా అమ్మగారు రు 4	
సరిదే కనకమ్మ అమ్మగారు రు 4	
చిత్తజల్లు రిమామణి, రంగ నాయకమ్మగారు రు 4	

శ్రీలక్ష్మీజ్యోతిర్లీ కంపెనీ, బెజవాడ ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాదు. మోసములేదు.

మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొనులు, బంగారు, వెండిగొనులు, మరచెంబులు, వజ్రరత్నములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

నవరసుబంగారునకు, ఛాదిమెడికీ, క్రొత్తమాదిరకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ.

నచ్చనివస్తువులను తిరిగి తీసికొంటాము. సంపూర్ణతృప్తినిచ్చుటయే మా యుద్దేశ్యము.

ప్రాప్తెటరు:- ఎచ్చేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

4387

ది ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 22000 నిక రాదాము. (Surplus)
- (2) ఇంతవరకు మరణముల గాని, మరణ మైట్టిగాని యిచ్చు లేకపోవుట.
- (3) ఖర్చులు ప్రీమియముల ఆదాయముల మొదటి సంవత్సరము 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% భిక్షకంపెనీలు మొదటిసంవత్సరములో కరాదాము (Surplus) కనవరములు అరుదు. ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టి మొదటి సంవత్సరములోనే మాపెట్టుకుంటు ప్రకంపనీయును" వ్రేల్చుకోవలెక)

పట్టుపట్టిగల యెజంబు తీరముమీదక కమిషన్కొనుచు కావలెను.

ప్ర. 4130. యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

స్ట్రా రాజేశ్వరమ్మగారు	8
ఏలూరి శ్యామలాంబగారు	2
ఏలూరి హేమావతి అమ్మగారు	2
కంభంపెట్టు కనకరత్నమ్మగారు	2
చిత్తజల్లు అప్పన్న అమ్మగారు	2
రామచంద్రపురపు చంద్రకళ అమ్మగారు	2
కొంతకొంత	2
శ్రీమతి కంపెట్టు సోజమ్మగారు రాజమండ్రి	1
" నాగరత్నమ్మగారు	1
" నాగమణి అమ్మగారు	1
రామచంద్రపురపు సింహావతి అమ్మగారు	1
" ముత్యం అమ్మగారు	1
కెల్లూరుపల్లి సంగరమ్మగారు రాజమండ్రి	1
కాళ్ల అన్నపూర్ణమ్మగారు	1
" అన్నతమ్మగారు	1
కొత్తిపల్లి పెదకర్కమ్మగారు కొంతకొంత	1
" చిన కర్కమ్మగారు	1
మరకల్ల జగన్మోహిని అమ్మగారు	2
" నాగభూషణమ్మగారు	1
సరిదే మాణిక్యమ్మగారు	1

67

1. కొంతకొంత మాపెట్టుసేవల కన్న దానమొనర్చుటయేగాక వా తోపాటు తాముకూడ సంఘసేవ యొనర్చిన ముద్రాశ్రీ, జాతిగిరి నీకమ్మగారిని చారితోపాటు సహాయము జేసిన శ్రీయంతి పరిదే మాణిక్యగారిని (కాలభాగ) మాకృతజ్ఞతాపూర్వకమనము చేర్చియుచున్నాము.

2. రాజమండ్రిలో మాసంఘసేవల కారిత్యమొసగిన శ్రీమతి రామచంద్రపురపు పుష్పవతి అమ్మగారిని, సరిదే కనకమ్మ అమ్మగారిని, ఏలూరి సోజమ్మగారిని మా అనేక వందనముల నర్పించుచున్నాము.

సంఘసంస్కరణజాత్యక్తతల మహానీయులారా, తాము తమ కల్పితసహాయముచే యీసంఘ బీద బాలబాలికల విద్యార్థివృద్ధికి తద్వారా సంఘసంస్కరణకను తోడ్పడి ప్రాచీనవాదయతమును బాప ప్రార్థించుచున్నాము.

అమలాపురం, వై. నూకరాజు, కె. వెంకటానందము, కార్యదర్శులు.

6-8-28.

మెక్సికో వెండియును జంపులకు ముప్పు హాళింబ అను జర్మనుని జట్టుకొనిరి. ఆత డెక్కిపోవురైలును, ఇంటిని గమనముచుండి బాబులను కేయలచిరచుచున్నాడు. ఆసంగ తేయియు తనకు చెలియవని జర్మను వ్యక్తి చెబుచున్నాడు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(12-8-28)

సీమజవురి దినుసులు	
ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు	రు. అ. పై
కారికొమ్మలు—22 X 22 మంగిసమార్పు (రి) రు 8-12-0	
" సరాసరిరకము	7-11-0
కారికొమ్మలు—22 X 22 "కూటారుకొమ్మలు" (రి) రు 8-2-0	
" సరాసరిరకము(20 X 20) రు 7-4-0	
కారికొమ్మలు—22 X 22 కేరకరములు (రి) రు 8-4-0	
" సరాసరిరకములు రు 7-8-0	
కెలుపుములు—1708 (నెట్) రు 12-4-0 గ్లాస్ 9000 (నెట్) రు 12-7 1702 రు 10-8-0 ఎల్. ఎల్. 73, రు 8-2-0 88/888 రు 12-12-0; జి. జి. 78 రు 8-4; 7668 రు 8-0; 78078 రు 8-0; జి. 73 రు 7-4-0.	
కెలుపు వర్మింగ్స్—H. K. 62 రు 16-12-0; నూలు	

40 సెంటరు సీమ (5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 6-6-0 వలం (కొంక) రు 6-12-0; వలం ("ఎనిటిక్కిన్") రు 6-6-0; వలం (నాగకర్క) 6-7-0 వలం (గుప్తి) రు 8-8-6 వలం (గడ్డకొండా) రు 7-15-0 వచ్చునరము (ఎల్ల) రు 7-5; వడన (ఎల్ల) రు 7-5;

40 పాకా (వడిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 11-0-0 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతెర రు 14-8, నమరి రు 15-8; "డంబుల్" (ఎల్ల) 15-6-0 రాట్టుము (ఎల్ల) రు 18-0; రుదుకారము రు 8-18-0 ఎడ్డు గడియారము రు 8-11-0. ఇతరదీకములు—(డిబ్బే మేట్) రు 286. రాగిరక 290.

కెమెంట్ పీసా వెల:-

గ్రాన్-ఫాక్ ("చెయ్య") రు 11-6-0. రు 11-8-0. జర్మన్ "శిడి"

చక్కెరములుయొక్కధర:-

కావా "శిడి" రు 27-14-0 మార్చి రు 27-14-0, ఏప్రిలు రు 28-2-0.

వేరుసెనగ నూనె

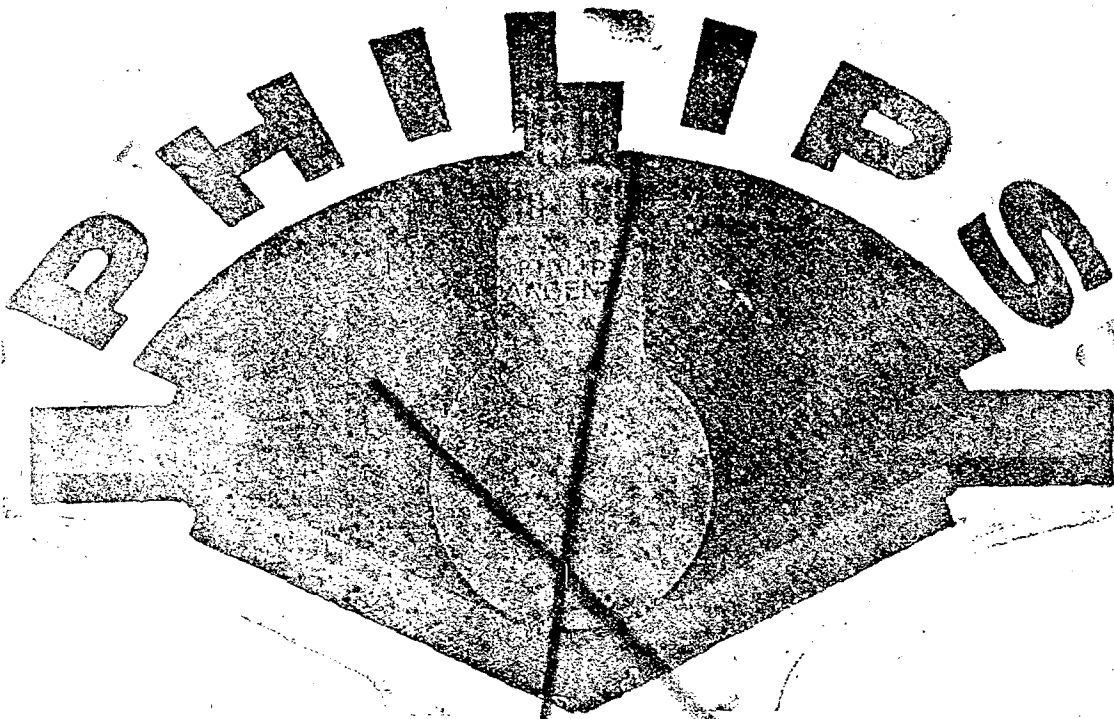
"ఇంగ్లీషు బాబువరము"—గాజు రు 111.

ఆముదము

(ఎల్ డెలివరి) రు 102.

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

శ్రీకొం (7 బు 7½) "అకంక్రెకో" రు 1-4-0; 1-4-6	
" (8 బు 8½) " " రు 1-2-3 బు 1-2-9	
" (శేలిక) " " రు 1-7-3 బు 1-7-9	
" (3½ బు 9) కెంకూర్పు రు 1-2-3 బు 1-2-9	
" (7 బు 7½) " " రు 1-4-6 బు 1-4-9	
" (శేలిక) " " రు 1-7-3 బు 1-8-0	
" (8 బు 8½) కెంకూర్పు రు 1-2-3 బు 1-2-6	
" (6½ బు 7) " " రు 1-4-9 బు 1-5-0	
" (7బు7½) కెంకూర్పు రు 1-4-0 బు 1-4-9	
" (7 బు 7½) కెంకూర్పు రు 1-5-0 బు 1-5-3	
కెంకూర్పు రు 0-12-0 బు 0-12-9	
కెంకూర్పు రు 1-3-0 బు 1-4-0	
కెంకూర్పు రు 1-14-0 బు 1-15-0	

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుము
అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజంటువద్ద దొరకును

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,

Managing Agents:—BEST & CO. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

కాలమునకు తగిన గ్రంథము!

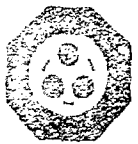
నాయక వాయకల కొని నుడుట్టి గ్రంథము!

గృహస్థాశ్రమ రహస్యములు వెల. 1-8-0.

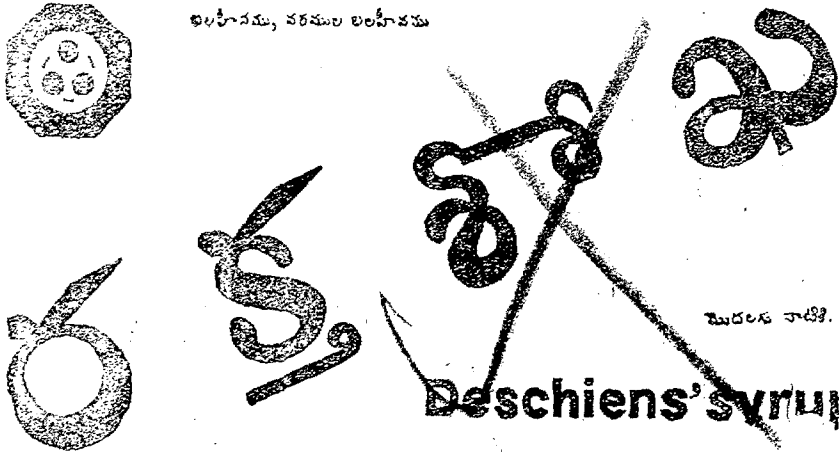
ఇందు లక్ష, ప్రేమ, మోహము, వివాహము, మానవ జీవితమునందలి వింతలు, నిషేకములూర్త మందలి విజృంభణ, దండతల సంఘము, గర్భాశ్రయము మం, వైకల్యముల విశేష విషయములు, ఇచ్చిన గుణముగా సంతానమును పొందు విధము, స్త్రీపురుషులలో శరీరదుష్టములను గర్భధారణము లేకుండటకు వర్తములు మున్నగు గ్రంథముల విషయము లనేకములు విఘటముగా చూపుచున్నవి. ప్రాచీనములైనవి. ఈ వర్తముల ప్రతులే యున్నవి కనుక వెంటనే ఒక ప్రతికి ప్రాప్తి తెచ్చించుకొనడు.

రెండు ప్రతు లొక్కసారిగా కొనువారికి తప్పాలా ఖర్చులేదు.

వాసన్పుస్తకశాల, 244, టంకశాల వీధి, మదరాసు.

బలహీనము, వరముల బలహీనము

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' Syrup

వీరపును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 వైద్యులు ఒక్కొక్కరియ్యు వారు, డెస్చియన్స్, టాబ్ అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను దొరుకును.

It is had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174 Broadway Madras)

శి శం స ర క్షణి.

సామాన్యముగా చిన్న బిడ్డలకు గలగు వ్యాధులన్నిటిని తప్పక ముగియును. 50 మాత్రం సీసా ఒక రూపాయ.

బ్యాటరును ఉచితము.

రామమోహనమార్కెట్, బెజవాడ.

ది నాగపూర్ పైనిరు ఇన్స్టారెన్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:—నాగపూరు సిటీ.

మేనేజింగు డైరెక్టరు:—రాధేశియమ్ వాహి.

అభివృద్ధిలో నున్న ఇండియాలో భూమి కంపెనీలలో, మొదటి వాక్కు యేదనందే భూమి యివ్వగలిగినది.

నాగపూరు రాధానియం దుర్గమ్, నైజాం రాష్ట్ర సంగమము, నాగపూరు గుండ్లపాడు వీధిలో కార్యాలయము.

నిపుణులైన వారలను నియమించి లాభసామాన్యములు యివ్వబడును.

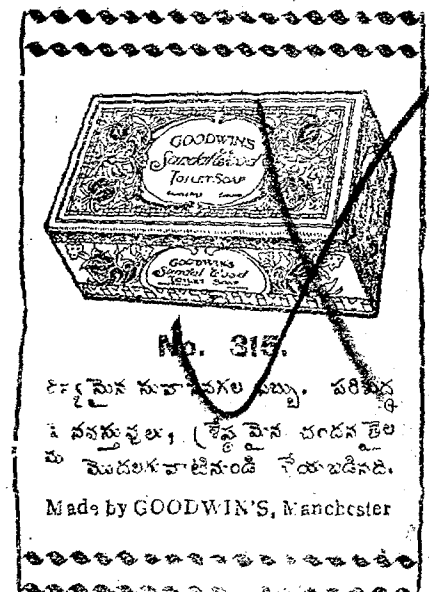
విశ్రమము,

1870

బ్రాంచి మే చేబర్లు:—

సుజీవా అందు కో,

కమలాపురం పోస్టు కడపజిల్లా,

No. 315.

కొంతైన గుణముల కలబ్బు. పరిశుద్ధమైన నవనూత్నము, శ్రేష్ఠమైన చందనములను మొదలగు వాటినిండి చేయబడినది.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,

P. O. BOX 237

3435

MADRAS

గురు జ్యోతిషాలయము 3013

భవిష్యత్తును గురించిన తెలివితేటలకు బహు ప్రాయమును ఈ 1-0-0 తమ జాతకమును లేవనెత్తి (కర్మ ప్రాప్తి) కాలము తమ నియమమును పరిపాలనను వివరములను ప్రాయమును.

ప్రాప్తినరు ఎన్. జి. శాస్త్రి, గురుజ్యోతిషాలయము, గోపాలపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

4260